

Anuari d'Ornitologia de Catalunya 1998

LOGO GCA

Grup Català d'Anellament

Anuari d'Ornitologia de Catalunya. 1998

Editor

Albert Martínez Vilalta
Grup Català d'Anellament

Edició de la secció d'articles

José Luis Copete
Servei de Biblioteques, Universitat Autònoma de Barcelona

Comitè Editorial

Responsables de la selecció de les dades

Pere Aymerich
Albert Bertolero
Grup Català d'Anellament

David Bigas
Parc Natural del delta de l'Ebre

Miquel Boix
Jordi Dalmau
Grup Català d'Anellament

Jordi Martí-Aledo
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Ferran López
Reserves Naturals del delta del Llobregat

Sergi Sales
Grup Català d'Anellament

Steve West
*Grup d'Ornitologia
de les Terres de Ponent (GOP)*

Autors dels comentaris de les espècies

Carlos Álvarez
Grup de Natura STERNA

Raül Aymí
Enric Badosa
Joan Estrada
Gabriel Gargallo
Grup Català d'Anellament

Ricard Gutiérrez
*Departament de Medi Ambient de la Generalitat
de Catalunya*

Santi Mañosa
*Dept. de Biologia Animal, Fac. de Biologia,
Univ. de Barcelona*

Jordi Martí-Aledo
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Albert Martínez Vilalta
Grup Català d'Anellament

Resum meteorològic de l'any

Pere-Miquel Parés
Grup Català d'Anellament

Santi Parés
Secció de Meteorologia, TVE Catalunya

Resum mensual

Hèctor Andino
Raül Aymí
Arnau Bonan
Oriol Clarabuch
Santi Guallar
Vittorio Pedrocchi
Grup Català d'Anellament

Revisió d'estil

Jaume Aymí, Andreu Carretero i Steve West

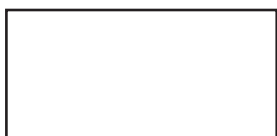
Dibuixos

Carles Llebaria, Antonio Martínez Rúa i Rafael Torralbo

Disseny gràfic i maquetació

Xavier Ruiz

Edita:

Grup Català d'Anellament
Museu de Zoologia, Ap. 593, 08080 Barcelona
Tf. 93 - 319 69 12

Amb la col·laboració de:

Citació bibliogràfica recomanada:

Obra completa: Martínez Vilalta, A. (ed.). 2001. *Anuari d'ornitologia de Catalunya. 1998*. Barcelona: Grup Català d'Anellament.

Espècies concretes: Arcos, J. M. 2001. Calàbria petita *Gavia stellata*. In: Martínez Vilalta, A. (ed.). 2001. *Anuari d'ornitologia de Catalunya. 1998*. p. xx-xx. Barcelona: Grup Català d'Anellament.

Foto de portada: Trencalòs *Gypaetus barbatus* adult, Alta Ribagorça (Antoni Margalida).

Copyright: © Grup Català d'Anellament, 2001
Impressió: Índice, S.A.
Fotomecànica: RGB
ISBN: 84-607-1109-9
ISSN: 1138-882X
Dipòsit Legal: B-?????-2001

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, comprenent-hi la reprografia i el tractament informàtic, com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita del Grup Català d'Anellament, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Agraïments

Quan llegiu aquestes notes tindreu a les mans el tercer Anuari publicat, el que correspon a les observacions fetes el 1998. Crec no equivocar-me quan dic que un dels aspectes que més va preocupar als membres de la nova Junta, escollida l'any passat, va ser el de resoldre l'endèmic retard de les nostres publicacions. Precisament ara, que el Grup està immers en un esperançador procés de creixement i obertura cap al món de l'ornitologia en general, no podíem deixar que un dels projectes més paradigmàtics en aquest sentit s'anés endarrerint i per tant malmetés bona part del seu interès. Per redreçar aquesta situació hem dedicat un esforç especial per posar-nos al dia, i fruit d'això ha estat el compliment del compromís que vam adquirir de publicar l'Anuari del 98 a principis d'aquest any, en un temps rècord pel que estàvem acostumats.

L'Anuari és al meu entendre la iniciativa més popular del Grup, no hi ha cap altre projecte on tots els ornitòlegs puguin col·laborar de forma tan senzilla, ni on puguin trobar informació del seu interès per a totes i cadascuna de les comarques catalanes. De tota manera, l'Anuari que va sorgir com una necessitat per donar sortida impresa a la ingent quantitat de dades faunístiques que s'anaven acumulant, ha esdevingut un projecte ambiciós i també feixuc de portar a terme. Crec que és de justícia agrair a tots aquells que amb el seu treball han fet possible els dos volums anteriors, i en especial a l'anterior editor José Luis Copete, tota la seva feina desinteressada, així com a les entitats que han donat suport econòmic per a la seva publicació.

Pel que fa al present Anuari, en primer lloc cal agrair la col·laboració de tots els observadors que han enviat les seves dades de camp a l'Anuari. Òbviament, sense aquesta aportació desinteressada seria impossible tirar endavant aquest projecte. Donar les gràcies a Carles Llebaria, Antonio Martínez Rúa i Rafael Torralbo pels seus dibuixos i a Diego Benavides, David Bigas, Arnau Bonan, Mariano Cebolla, Joan Estrada, Ricard Gutiérrez, Antoni Margalida, Francesc Moncasí, Javier Robres, Antonio Roman, Sergi Sales i Steve West per la cessió de fotografies. El treball dels antics coordinadors comarcals ha estat, novament, de gran ajuda. Així mateix, l'editor ha d'agrair, molt especialment, el treball dels membres del Comitè Editorial, tant a l'hora de seleccionar les dades d'interès com al fer els comentaris de les espècies com en l'ajut en la selecció de les dades enviades, i les discussions constructives sobre els diferents aspectes de l'obra.

Albert Martínez Vilalta
Editor

Introducció

L'Anuari d'Ornitologia de Catalunya publica anualment les observacions més destacades sobre l'avifauna catalana. Aquest volum, el tercer que publiquem, inclou les observacions més interessants registrades durant 1998.

Com enviar dades a l'Anuari?

En primer lloc, cal recordar que a partir d'ara, *totes les observacions per a l'Anuari caldrà enviar-les directament a l'Oficina del GCA* i no pas als coordinadors comarcals. Cal recordar, que amb el nou protocol de treball, i com una més de les mesures que s'han pres per dinamitzar la publicació de l'Anuari, l'antiga figura del coordinador comarcal ha desaparegut.

La millor manera de passar les vostres dades a l'Anuari és utilitzant el programa informàtic OrnitoCites1.00. Aquest és un programa de gestió d'observacions ornitològiques molt fàcil d'utilitzar i totalment gratuït (per utilitzar-lo només cal que tingueu instal·lat al vostre ordinador Microsoft Access 97 o 2000). El programa permet entrar totes les vostres observacions de manera acurada i ràpida, consultar les dades fàcilment i imprimir llistats personalitzats, a més, permet també marcar i exportar les observacions que creieu d'interès per a l'Anuari. Podeu baixar-vos el programa de la web del GCA (www.grupcatala.org) o bé demanar-lo a l'Oficina del grup. Informatitzar les dades té dues grans avantatges: d'una banda, fa més ràpida la recollida i selecció de les dades de l'Anuari, i per l'altra, us permet tenir totes les vostres observacions ornitològiques degudament arxivades i fàcilment consultables (cosa que no permeten ni la clàssica llibreta de camp ni els processadors de textos).

Aquells que no disposeu d'ordinador poder enviar les dades en paper utilitzant les *fitxes d'observacions* que es van fer especialment per a l'Anuari. Si no en teniu, podeu demanar-les a l'oficina del GCA. Qualsevol altra forma de tramitar les vostres observacions que no sigui utilitzant l'OrnitoCites1.00 o bé les *fitxes d'observacions* comporta un gran retard a l'edició de l'Anuari.

Quines dades enviar a l'Anuari?

El projecte de l'Anuari no es limita només a aquesta publicació. Així, la principal finalitat del projecte és la creació i gestió d'un banc de dades ornitològic, que pugui servir de font per a futurs estudis avifaunístics i ser una eina útil d'avaluació de l'estat de conservació de l'avifauna catalana. La publicació de l'Anuari, només és un dels objectius del projecte; en aquest cas amb la intenció de fer arribar a tothom un bon sumari de les observacions més interessants realitzades en un any determinat.

Totes les dades que s'envien per a l'Anuari s'informatitzen i s'introdueixen al banc de dades, però, no totes són publicades. És ben normal que algú envii l'observació d'una determinada espècie migradora pensant que és la més primerenca de la seva comarca, però que un cop rebudes les demés dades de la zona, deixi de ser-ho i, fins i tot, perdi interès. Aquesta dada estaria al banc de dades però potser no a l'Anuari: això, però, només es pot saber després de rebre totes les observacions i, per tant, és fonamental rebre-les totes. Evidentment, però, no cal enviar a l'Anuari totes les observacions d'ocells que hom disposa. De fet només cal enviar aquelles que tenen cert interès. Però, com decidir si una dada és interessant?

Primer de tot, cal remarcar que l'interès de l'observació s'ha d'avaluar tenint com a referència geogràfica el nivell comarcal i local. A títol indicatiu, es consideren dades d'interès

per a l'Anuari les que s'engloben en algun dels apartats que es detallen a continuació. Recordeu, però, que en cas de dubte val més enviar la dada i deixar que sigui el comitè editorial el que acabi de fer la decisió final.

Fenològic. Citacions que tenen interès per produir-se fora (des del punt de vista temporal) del que és més habitual per l'espècie, o bé dades corresponents a les primeres i darrers observacions durant els passos migratoris o la hivernada. Per exemple, citacions primerenques o tardanes referides a la migració, a la cria o a l'activitat cantora d'una determinada espècie.

Nidificació. Qualsevol citació que faci referència a la nidificació en un sentit estricte del terme. És a dir, qualsevol observació sobre la troballa d'un niu (en construcció, amb ous o pollets) o de volanders (joves acabats de sortir del niu o pollets d'espècies nidífugues). Altres observacions que fan referència a la nidificació indirectament, com ara les cites d'ocells territorials, festeigs, ocells duent becada, solament cal enviar-les a l'Anuari si també tenen un interès geogràfic o fenològic.

Numèric. Observacions que tenen interès per referir-se a concentracions o estols de grandària inusual o que fan referència a censos o estimacions poblacionals acurades. Serien exemples de dades d'aquests tipus les dades referents a les tradicionals campanyes de control de la migració de rapinyaires de l'Alt Urgell o la serra de Collserola. És evident que alguns grups permeten obtenir més acuradament aquest tipus de dades (per exemple, les aquàtiques a l'hivern, o les parelles reproductores d'alguns rapinyaires), mentre que en d'altres no és possible arribar, a hores d'ara, a conclusions en àrees geogràfiques grans. No obstant això, les dades d'interès local que siguin obtingudes amb cura són d'especial interès (per exemple, davallades graduals del nombre de parelles que crien en una localitat). No confongueu, però, un veritable cens amb recomptes ocasionals o senzillament amb citacions on es fa referència al nombre d'exemplars observats de manera puntual.

Comportament. Observacions sobre mostres de conducta inusuals o poc conegudes.

Geogràfic. Qualsevol citació que impliqui una variació de l'àrea de distribució coneguda de l'espècie, tant pel que fa a la nidificació com a la hivernada o el pas. A grans trets, podeu utilitzar com a base de referència de l'àrea de distribució coneguda l'Atlas dels ocells nidificants de Catalunya (Muntaner et al. 1984) i el volum sobre els ocells de la Història Natural dels Països Catalans (Ferrer et al. 1986). A nivell més local, podeu utilitzar qualsevol de les moltes obres d'abast comarcal que s'han editat durant els darrers anys. Un dels aspectes que precisament pretén cobrir l'Anuari són les observacions noves a nivell comarcal i local, tant de les àrees conegudes com de les menys prospectades, tant per a casos de nidificació o hivernada com en casos d'observacions aïllades. Òbviament, dins d'aquest mateix apartat s'inclouen totes aquelles observacions que fan referència a ocells rars (vegeu apartat següent).

Tractament de les rareses

Cal recordar, que les observacions d'espècies homologables a nivell estatal s'haurien d'enviar al Comitè de Rarezas de la SEO (a Eduardo de Juana, Departamento de Biología Animal I, Facultad de Biología, 9ª planta, Universidad Complutense, E-28040 Madrid; per a veure una llista de les espècies i subespècies sotmeses a homologació consulteu *La Garcilla* 98 [1997]: 24-27 o per internet a: www.seo.org/es/todoaves/listahomologacion.html). Sobre aquestes espècies el Comitè Editorial de l'Anuari no estudia les descripcions, sinó que es limita a publicar la informació que arriba, sempre que tingui un mínim fonament. No obstant això, hi ha una sèrie d'espècies que no són homologades (i.e. estudiades pel Comitè de Rarezas),

perquè no són tan rares en altres àrees d'Espanya, però que a Catalunya són excepcionals, o presenten una situació confusa que cal clarificar, i per a les quals serà necessari aportar documentació (descripcions, i esquemes de camp i/o fotografies) per tal que el Comitè Editorial pugui avaluar les dades i publicar només les que tinguin garanties. Actualment, les espècies (i subespècies) seleccionades pel Comitè Editorial són les següents:

<i>Gavia immer</i>	<i>Aegypius monachus</i>	<i>Anthus petrosus</i>
<i>Podiceps grisegena</i>	<i>Aquila adalberti</i>	<i>Motacilla alba yarrellii</i>
<i>Fulmarus glacialis</i>	<i>Fulica cristata</i>	<i>Cercotrichas galactotes</i>
<i>Puffinus gravis</i>	<i>Turnix sylvatica</i>	<i>Acrocephalus paludicola</i>
<i>Puffinus griseus</i>	<i>Otis tarda</i>	<i>Hippolais pallida</i>
<i>Puffinus puffinus</i>	<i>Calidris maritima</i>	<i>Sylvia curruca</i>
<i>Oceanodroma leucorhoa</i>	<i>Phalaropus fulicarius</i>	<i>Cyanopica cyanus</i>
<i>Anser fabalis</i>	<i>Larus canus</i>	<i>Corvus frugilegus</i>
<i>Anser albifrons</i>	<i>Larus argentatus</i>	<i>Passer hispaniolensis</i>
<i>Branta bernicla</i>	<i>Larus marinus</i>	<i>Phylloscopus brehmii</i>
<i>Branta leucopsis</i>	<i>Sterna bengalensis</i>	<i>Oenanthe oenanthe leucorhoa</i>
<i>Oxyura leucocephala</i>	<i>Sterna dougallii</i>	<i>Phoenicurus ochruros aterrimus</i>
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	<i>Sterna paradisaea</i>	<i>Bucanetes githagineus</i>
<i>Aythya marila</i>	<i>Uria aalge</i>	<i>Plectrophenax nivalis</i>
<i>Clangula hyemalis</i>	<i>Alle alle</i>	<i>Lanius excubitor</i>
<i>Bucephala clangula</i>	<i>Apus caffer</i>	<i>Lanius senator badius</i>
<i>Elanus caeruleus</i>	<i>Dendrocopos leucotos</i>	<i>Muscicapa striata balearica</i>

De les observacions que fan referència a aquestes espècies només s'han publicat dins del cos principal de l'Anuari les que han arribat amb documentació i han estat acceptades com a vàlides. Aquests registres han estat estudiats per alguns membres del Comitè Editorial, tot i que la responsabilitat final d'incloure'ls com a vàlids ha estat competència de l'editor. La resta de registres rebuts d'aquestes espècies han estat publicats (i comentats) a l'Apèndix 1. Enguany no hi ha observacions d'ocells rars observats l'any 1997 i publicats a l'Anuari previ (Copete 2000), que hagin estat homologats posteriorment pel Comitè de Raritats de la SEO.

Seqüència taxonòmica

La seqüència taxonòmica emprada és la presentada per Snow & Perrins (1998), així com per als noms anglesos i científics, però per les espècies exòtiques d'origen no Paleàrtic s'ha seguit Sibley (1996). Els noms catalans han estat trets de l'edició catalana de Jonsson (1996). S'ha hagut de donar un nom provisional a totes aquelles espècies que encara no tenen un nom comú en català.

Catalonia 1998: The Ornithological Year

The year's weather

First quarter

1998 began with depressions over the Balearics yielding substantial quantities of rain (53 l/m² in Valls). There was a noteworthy alternation between the winter anticyclone, with the passage of some fronts, and low pressures. There were unusually high winds on the 20th and 21st, with gusts of between 70 and 122 km/h. Rain returned between the 26th and the 28th. As a consequence of the arrival of a mass of polar air temperatures dropped to -11.2 in Bellver de Cerdanya (at the same time groups of Hawfinches were widely observed). The subsequent arrival of warm and humid air coming from the South caused many storms throughout Catalonia in late January.

February began with rain, followed by a high-pressure period accompanied by consequent fog, which persisted until the end of the month. On the 21st a very deep low pressure installed itself in the region between Iceland and Scandinavia, generating wind and hailstorms in Catalonia between the 22nd and the 23rd. Wind speed reached 90km/h in Castelló d'Empúries. This February was the mildest recorded in the last 100 years for many areas of Western Europe and North America.

High pressures continued into early March. There were high winds on the 8th and on the 9th; the mistral (a northwesterly wind) reached speeds of up to 148 km/h. There were several outbreaks of rain, albeit small ones.

Second quarter

April was dominated by cloudy days, many of them rainy as well. There were gusty high winds from the SW. From the 26th on there were storms in many areas.

May began with storms, giving way to some windy days. Overall the month was marked by the predominance of clouds, with some rain. There was significant but localized rainfall on the 17th, 27th and 28th. There were still some mild frosts – in Bellver de Cerdanya temperatures dropped to -1.2 and in St. Pau de Segúries to -0.2.

Early June was rainy. There were high winds of up to 95 km/h in l'Estartit. Clear skies predominated in the 2nd half of the month. Late June was characterized by the arrival of a mass of hot air coming from the Algerian and Tunisian coasts - 36C at Gualba. Abroad, floods occurred in Yakutia in Russia, and in Rumania. Also noteworthy was the exceptional heatwave that beat down onto central Russia, provoking enormous fires.

Third quarter

July began with stormy rainfall in the west. Soon after there came a mass of hot air from Africa. Showers were followed by heavy storms - 62 l/m² in Ripoll -, during the 2nd fortnight the anticyclone predominated, interspersed with short cloudy periods. Abroad, the news was of heavy storms along with flooding in the Saris, Levoca and Braniska areas (Slovakian Republic).

There was alternation of high-pressure periods and episodes of the typical Iberian summer low pressure during August. There were also storms between the 1st and the 3rd and between the 13th and the 14th. On the 18th, 20th, 26th and 27th storms were heavy. Good weather intervals

brought the usual summer temperatures. In the Black Sea region a long heat wave eventually caused floods in Trabzon (Turkey).

Clouds and some rainy days characterized the first week of September. There were still, however, summer temperatures on some days. On the 12th a rising wind brought news of the approach of autumn. In the 2nd half of the month sunny and cloudy days alternated. The only place receiving significant precipitation was Gavà - 95 l/m² on the 25th. In other parts of the world the greatest impact came in the form of the tragedy that lay in the wake of hurricane Georges after its passage through the Dominican Republic

Fourth quarter

Depressions and descending temperatures were the dominant note of October's weather. On the 9th it snowed in places such as Núria. There was considerable rain again, this time on the 18th - 39 l/m² in Sitges. On the 19th, light frosts. The cyclone Mitch caused massive damage in Central America. Huge fires took place in Russia around the middle of the month.

November was a typical autumn month, cloudy and with highly variable skies. There were still some short hot periods, such as that between the 1st and the 3rd - 27 °C in Tortosa. However some cold fronts passed through- perhaps they account for the drifting of a Yellow Browed Warbler *Phylloscopus inornatus* and a Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* to the Llobregat delta. The mistral blew in some places between the 14th and the 15th. On the 18th the typical Mediterranean autumnal depression formed, bringing some rain with it. Between the 20th and the 24th temperatures lowered sharply - unusual migrant species turned up, such as Night Heron *Nycticorax nycticorax* in the Natural Park of the Garrotxa Volcanic Zone and the *tristis* subspecies of the Chiffchaf *Phylloscopus collybita* in the Ebro and Llobregat Deltas. There were northerly winds on the 26th.

In December rainfall and winds continued, and there was snow at low altitudes. The wind reached 100 km/h in Barcelona. Between the 2nd and the 3rd precipitation exceeded 100 l/m² in many *comarques*. Later on weather became anticyclonic until the 18th. The following days there was light rain and the mistral - some gusts of wind reaching 122 km/h in Valls and 120 km/h in Llançà. On the 30th heavy rain said goodbye to the year - 85 l/m² in Alforja. Several sea squalls also occurred at that time.

The Year's Precipitation

1998 must be seen as an especially dry year altogether, since total annual precipitation was lower than the annual average at the majority of weather stations. The stocks of water in reservoirs in the interior basins (Muga, Ter, Llobregat.) were quite low compared to former years: 289 hm³ (462 hm³ and 492 hm³ for 1996 and 1997 respectively). That may be why 1998 was not a good year for wintering ducks. Total precipitation ranged from between 190 and 300 l/m² in the Pla d'Urgell, Montsià, Priorat, Segarra, Segrià, Solsonès, Terra Alta and Urgell, to more than 700 l/m² in Garrotxa, Osona, Ripollès and Vall d'Aran. The central part of the country and the Ebro Valley were the areas where the drought was more dramatic. Thus, in Ribera d'Ebre, Urgell and Segarra, the precipitation for 1998 was only half of the annual average. As a typical feature of our country, where precipitation is highly irregular, the most significant rainfall of the year was concentrated in only one single month, December, more specifically during the already mentioned December 3rd and 30th episodes.

The "heat island" of the Barcelona metropolitan area

The well-known phenomenon "heat island" of the Barcelona metropolitan area is detectable with the annual average of the minimum temperatures. Thus, in the city center, temperatures

were higher than in the surrounding areas: 14.3 °C vs 11.7 °C in the Ciutadella Park and Fabra observatories respectively. This difference is not only because of the difference in altitude of the 2 observatories, but also because of the effects of the “heat island”. On the other hand, the maximum temperature is just a few tenths higher (19.8°C vs 19.4 °C respectively). The thermic average fluctuation is also lower in the city center.

Fires

As for fires, 1998 was devastating. Just remember the fires that burned from July 18th to the 23rd in Solsonès, Segarra, Berguedà and Anoia. The joining of the Aguilar de Segarra and Clariana de Cardener fire fronts eventually caused the second biggest fire of the decade in Catalonia, with more than 27 000 Ha destroyed. One was able to see the smoke from some parts of Aragon; there was ash rain in Andorra.

World weather of the year: an evaluation

The behaviour of the global atmosphere during 1998 revolved around “el Niño”, a phenomenon which initiated in the first half of the year. The general atmospheric circulation, or in other words, the wind regime surrounding the entire planet ordered by quite defined patterns, was disturbed and an overheating of the western equatorial Pacific Ocean took place. Global temperatures in 1998 were the highest in the last 119 years - which is actually the total period covered by reliable instrumental data. “El Niño” was responsible for a lot of fires at different latitudes and for the flooding of many places in South America as well.

Tropical latitudes (30° N - 30 °S) surpassed the climatic average by 1°C. The Northern Hemisphere (30 °N - 90 °N) recorded 1.20 °C over the average. In the 2nd half of 1998 “la Niña” was observed, a cold anomaly in the same region of the Pacific. In the case of Europe, there was some very cold weather in northern Eurasia. Might this phenomenon have forced a flux of migratory birds to fly southwards?

Year’s ornithological summary

January

In contrast to the previous two years, 1998 reported records of Red-throated Diver *Gavia stellata* in the Llobregat Delta (17 January off Ricarda Beach). Overwintering Great Northern Diver *Gavia immer* (24 January Llobregat Delta and 4 January Torredembarra) seem to have become regular. The Ebro Delta held high numbers of wintering grebes, 595 Great-crested *Podiceps cristatus* and 476 Black-necked *Podiceps nigricollis*. Counts of Cormorant *Phalacrocorax carbo* in the Ebro Delta reflected a decrease in its wintering population, at this site at least (2,189 birds in 1998, more than 3,700 in 1997). A Bittern *Botaurus stellaris* was observed through the whole of January and February in the Aiguamolls Natural Park. The high number of sightings of Great White Egret *Egretta alba* (12 in the Ebro Delta and 1 in the Aiguamolls Natural Park) could bring about a change in its present status as a rare wintering species. At the beginning of the month a Glossy Ibis *Plegadis falcinellus* appeared at Alcarràs (Segrià), in addition to the 19 birds in the Ebro Delta and the one bird in the Aiguamolls Natural Park, meanwhile Spoonbills *Platalea leucorodia* were wintering in the Ebro Delta (11 birds between 19 and 24 January). An Egyptian Goose *Alopochen aegyptiacus* (*) was seen in the Llobregat Delta on 24 January. A female Mandarin Duck *Aix galericulata* (p) was reported in Torredembarra (it remained the whole year) and a male of the same species (?) appeared on the Llesp Reservoir (Alta Ribagorça) on 21 January. A female Goosander *Mergus merganser* (p) was in the Llobregat Delta on 3 January.

The winter wildfowl count revealed a poor year for wintering ducks (see Appendix III). However, there were noteworthy sightings of Ferruginous Duck *Aythya nyroca* (10 birds), Scaup *Aythya marila* (a bird in Aiguamolls Natural Park), Common Scoter *Melanitta nigra* (18 birds) and a Velvet Scoter *Melanitta fusca* (2 birds in the Ebro Delta). 9 Red Kites *Milvus milvus* were seen in mid winter in Abella de la Conca (16 January). As in the previous year there was a roost of Hen Harriers *Circus cyaneus* in the Aiguamolls Natural Park, with 8 birds on 24 January. Ospreys *Pandion haliaetus* were wintering in three Catalan localities (Ebro Delta, Aiguamolls Natural Park and Flix) and wintering Booted Eagles *Hieraetus pennatus* were recorded 5 times in the Ebro delta. There was an interesting new report of overwintering Quail *Coturnix coturnix* in Priorat on 3 January. The highest ever count of 12 Greenshanks *Tringa nebularia* during the winter census in the Aiguamolls was obtained. A Knot *Calidris canutus* was seen in the Ebro Delta between 19 and 24 January and there were several records of Jack Snipe *Lymnocyptes minimus* in the Aiguamolls (24 January/26 February) and in the Llobregat Delta (3 birds on 17 January). Sightings of Arctic Skua *Stercorarius parasiticus* at Torredembarra (2 birds) and off the Llobregat Delta (8 birds), where also 2 Great Skuas *Catharacta skua* were seen were exceptional. Wintering Slender-billed Gulls *Larus genei* continued their presence in the Ebro Delta this year (167 birds), as did Audouin's Gulls *Larus audouinii* (21 birds), also present in the Llobregat Delta (2 birds) and at Torredembarra (1 bird). During January and February a Common Gull *Larus canus* remained at the mouth of the river Besòs; at the end of January another bird of this species was found frequenting Blanes harbour. The wintering counts of Whiskered Tern *Chlydonias hybrida* (184 birds) and Caspian Tern *Sterna caspia* (3 birds) in the Ebro Delta should not be ignored. During the winter counts a spectacular number of 1,108 Razorbills *Alca torda* in the Llobregat Delta (17 January) were reported. 2 Swifts *Apus apus* showed up at Mont-ral on 8 January, and a Barn Swallow *Hirundo rustica* was seen on 29 January, maybe an early migratory bird.

On 24 January a surprising Nightingale *Luscinia megarhynchos* was ringed on the River Llobregat (full winter record). During this month several concentrations of Red-wings *Turdus iliacus* were reported, among the most interesting were 30 birds in Cerdanya on 24 January and 50 birds in Collsuspina, Osona. A Wall-creeper *Tichodroma muraria* appeared on 18 January on the bell tower of the church in Erill la Vall, in Alta Ribagorça. Close to Àger, Noguera, there was a Chough *Pyrhcorax pyrrhcorax* roost with approximately 200 birds, and at Llesuí (Pallars Sobirà) a flock of the same species was observed with a contingent of more than 350 birds. An albinistic Starling *Sturnus vulgaris* was present in Reus on 14 January. A surprising discovery was that of recently dead House Sparrow *Passer domesticus* chicks on 30 January at Salt. Moreover, and following the trend of previous years, January also saw large flocks of Bramblings *Fringilla montifringilla*, with 100 birds in Jordà's beech forest, in the Garrotxa between 3 and 5 January. A flock of more than 100 Cirl Buntings *Emberiza cirlus* was observed on 23 January in Abella de la Conca, a relatively high number for this species.

February

Beginning the month (6 February) the first nuptial songs of Little Grebe *Tachybaptus ruficollis* were heard in the Aiguamolls Natural Park, and displays of Great-crested Grebe *Podiceps cristatus* were seen in the Llobregat Delta on 15 February. A Mediterranean Shearwater *Puffinus yelkouan* was sighted off the Ebro Delta on 19 February, and during winter counts 61 Northern Gannets *Sula bassana* were seen in the Llobregat Delta, the same place where a Shag *Phalacrocorax aristotelis* was seen on 21 February. A Bittern *Botaurus stellaris* was seen on 26 February, the first one on its prenuptial migration. 1,000 Cattle Egrets *Bubulcus ibis* flying over Lleida city in about 20 minutes on 11 February was memorable. An egret *Egretta sp.* with characteristics of both *E. garzetta* and *E. alba* showed on 7 and 19 February in the

Aiguamolls Natural Park. Several Great White Egrets *Egretta alba* were sighted in Empordà in the second half of the month.

During this month yearly firsts, quite premature, were reported: Purple Heron *Ardea purpurea* (observations at Foix Reservoir on 14 February and in the Llobregat Delta on 21 February), and Glossy Ibis *Plegadis falcinellus* (seen in the Aiguamolls on 13 February). In contrast, the last sighting of Greylag Goose *Anser anser* was in the Aiguamolls on 19 February. Also during this month were the first reported arrivals of Garganeys *Anas querquedula* (at Foix Reservoir on 14 February and in the Aiguamolls on 17 February). Somewhat surprising were the 29 Pochards *Aythya ferina* seen at the Camelis pool, Segrià, on 21 February. 3 Scaups *Aythya marila* were seen in the Aiguamolls, the same place where there was also a female of a possible hybrid between Scaup and Tufted Duck *Aythya marila x fuligula* on 18 February. Also quite surprising was a Black-winged Kite *Elanus caeruleus* near Mataró, Maresme, on 22 February. The first Egyptian Vulture *Neophron percnopterus* was at Pont de Suert on 19 February, quite an early record considering that usual first arrivals in the Pyrenees are in March. A Short-toed Eagle *Circaetus gallicus* in Osona on 28 February was also quite an early record, and on the same day the first pair of Montagu's Harrier *Circus pygargus* were seen in the Aiguamolls Natural Park. That same day, and also in the Aiguamolls all 3 Crake species were seen: Spotted *Porzana porzana*, Little *Porzana parva* and Baillon's *Porzana pusilla*, the first prenuptial migration record for all of them. This last species, quite scarce in Catalonia, was also detected as a wintering bird, with one individual in the Llobregat Delta on 7 February. 2 Cranes remained in the Aiguamolls from 1 to 3 February before continuing with their spring migration. The sighting of 22 Little Bustards *Tetrax tetrax* at Alguaire on 26 February was noteworthy. Also during this month were the first spring migration observations of several wader species: Little Ringed Plover *Charadrius dubius* (17 February in the Aiguamolls), Jack Snipe *Lymnocyptes minimus* (27 February in the Aiguamolls), Black-tailed Godwit *Limosa limosa* (28 February in the Aiguamolls), Redshank *Tringa totanus* (25 February in the Aiguamolls) and Greenshank *Tringa nebularia* (15 February in the Llobregat Delta). A remarkable record was a Kentish Plover *Charadrius alexandrinus* in the Ebro Delta on 26 February already with eggs in the nest, an early breeding date indeed. The sighting of 22 Black-bellied Sandgrouse *Pterocles orientalis* in Segrià on 26 February, maybe a wintering flock of all the remaining Catalanian birds of this species, was very interesting. The first Great-spotted Cuckoos *Clamator glandularis* were seen at Alfés and at Banyeres del Penedès on 15 February, as in previous years. In contrast, a very early sighting of 2 Alpine Swifts *Apus melba* seen in Sentmenat on 22 February was recorded, when the usual arrival dates are in March or at the beginning of April. The arrivals of Wrynecks *Jynx torquilla* at the beginning of the month at different sites in the Catalanian countryside (Aiguamolls Natural Park, Llobregat Delta, ...) ties in exactly with previous years' records. Around mid-month Skylarks *Alauda arvensis* started singing in the Aiguamolls Natural Park on 18 February, in the same way as Stonechats *Saxicola torquata*, also on 18 February. This month also brought the first sightings of several species: House Martin *Delichon urbica* (21 February at Torredembarra) and Yellow Wagtail *Motacilla flava* (22 February in the Llobregat Delta). However, there were still plenty of wintering species left to be recorded this month, like Fieldfare *Turdus pilaris*, Hawfinch *Coccothraustes coccothraustes* and Bramblings *Fringilla montifringilla*.

March

During March the last Red-throated Divers *Gavia stellata* were recorded, 3 birds in the Ebro Delta on 7 March and a bird in Ter bay on 8 March. Black-throated Divers *Gavia arctica* were still present with a maximum of 30 birds at the Ter Bay on 28 March. The first Cory's Shearwater *Calonectris diomedea* was seen off the Ebro Delta on 30 March. The first Storm Petrels *Hydrobates pelagicus* were seen at Vilanova i la Geltrú on 16 March. Summer herons

progressively arrived: the first Little Bittern *Ixobrychus minutus* was seen in the Llobregat Delta on 7 March and the first Squacco Heron *Ardeola ralloides* at Sant Fost de Campsentelles on 15 March. Prenuptial migration was under way for the Black Stork *Ciconia nigra*, with a bird at la Jonquera on 14 March, and for Spoonbills *Platalea leucorodia* with 2 observations on 7 March, a bird in the Llobregat Delta and 2 birds in the Aiguamolls Natural Park. At Osona a flock of Greylag Goose *Anser anser* consisting of about 45-50 birds flying to the north was sighted. There were 25-40 Common Scoter *Melanitta nigra* at the mouth of the river Besòs on 13 March and an unusually late sighting of a Velvet Scoter in the Ebro Delta on 29 March. A pair of Black-winged Kite *Elanus caeruleus* started laying in an almond tree in Urgell in mid-month. The first 2 Black Kites were observed in the Aiguamolls Natural Park on 5 March and 300 birds were seen roosting in Noguera Pallaresa on 11 March. A Lammergeier *Gypaetus barbatus* was seen out of its normal range, an adult bird at Secuita in Tarragonès on 20 March. On 25 March an adult male Pallid Harrier *Circus macrourus* (h) was observed in the Cap de Creus Natural Park, this being the first accepted record for the Iberian Peninsula. The prenuptial migration of the Osprey *Pandion haliaetus* started with a sighting of a bird in the Llobregat Delta on 12 March, and the first Lesser Kestrels *Falco naumanni* arrived at la Noguera on 13 March. The first Quail *Coturnix coturnix* was heard at Torres de Segre on 22 March. Among the last sightings of Cranes *Grus grus* was a flock of 24 birds at la Jonquera on 12 March, and the last bird seen was at Delfià on 22 March. The first Black-winged Stilts *Himantopus himantopus* were seen in the Ebro Delta on 6 March and the first Collared Pratincoles *Glareola pratincola* on 26 March. The last migrating Woodcock *Scolopax rusticola* was seen at Sant Llorenç Savall on 27 March, and the first Bar-tailed Godwit *Limosa lapponica* was found in Torroella de Mongtrí on 14 March. The first Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* was recorded in the Llobregat Delta on 24 March and 5 birds, the maximum spring count, were seen in the Aiguamolls Natural Park on 31 March. The first Pomarine Skuas *Stercorarius pomarinus* were seen on 19 March, both in the Ebro Delta and in Barcelona waters. The prenuptial migration of Little Gulls *Larus minutus* started on 5 March in the Aiguamolls Natural Park, with a maximum of 200 birds on the Baix Empordà coast on 29 March. A 3rd calendar year Herring Gull *Larus argentatus* was seen at Punta de la Banya. Also in the Ebro Delta, in Sant Carles de la Ràpita harbour, 4 Kittiwakes *Rissa tridactyla* were seen on 19 March, and on 25 March the first Gull-billed Terns *Gelochelidon nilotica* arrived. An adult Lesser Crested Tern *Sterna bengalensis* (p) in full plumage was seen in the Llobregat Delta on 22 March and the first Common Terns *Sterna hirundo* were seen at the beginning of the month. Also in the Llobregat Delta was the first Black Tern *Chlydonias niger* on 7 March, a month earlier than in the previous year. An early sighting of Turtle Dove *Streptopelia turtur* was reported, when a bird was found on 18 March in the Aiguamolls Natural Park. The first Cuckoo *Cuculus canorus* was found on 20 March at Cabó in Alt Urgell. In Ginestar the first Scops Owl *Otus scops* was detected on 7 March. The first Swifts *Apus apus* were reported in the Aiguamolls Natural Park on 22 March. The first Short-toed Larks arrived in the Ebro Delta on 25 March, whilst a pair of Woodlarks *Lullula arborea* were found to have a nest with two eggs on 17 March at Mas de Barberans. The first Red-rumped Swallow *Hirundo daurica* was seen in the Aiguamolls on 10 March, quite an early date. Summer Pipits began to arrive: the first Tree Pipit *Anthus trivialis* showed in the Ebro Delta on 7 March, and the first Tawny Pipit *Anthus campestris* appeared in the Llobregat Delta on 28 March. There was an interesting early sighting of a Red-throated Pipit *Anthus cervinus* in the Ebro Delta on 24 March. At Avinyonet de Puigventós (Alt Empordà) the first Redstart *Phoenicurus phoenicurus* was seen on 26 March. As in 1997, one of the most interesting sightings in March was a male Stonechat *Saxicola torquata* of the *maura/stejnegeri* (h) group at Collserola, the 2nd record for Catalonia. At Torres de Segre the first Black-eared Wheatear *Oenanthe hispanica* turned up on 22 March, and on 7 March so did the first Northern Wheatear *Oenanthe oenanthe* in the Ebro Delta, at the same place where the first Ring Ouzel *Turdus torquatus* appeared on 6 March. Throughout

the month warblers began to arrive: in the Ebro Delta the Savi's Warbler *Locustella luscinioides* started singing on 25 March, the first Sedge Warbler *Acrocephalus schoenobaenus* showed up on 8 March and the first Reed Warbler *Acrocephalus scirpaceus* appeared singing at Utxesa Reservoir on 22 March. In the Aiguamolls Natural Park the first Melodious Warbler *Hippolais polyglotta* was found on 16 March. The first Subalpine Warbler *Sylvia cantillans* was seen 20 miles off the coast of the Ebro Delta on 19 March. At Collserola the first Bonelli's Warbler *Phylloscopus bonelli* was recorded on 28 March and on 27 March the first Willow Warbler *Phylloscopus trochilus* of the season was seen. At Vilaritg-Cistella (Alt Empordà) a Short-toed Treecreeper's *Certhia brachydactyla* nest with 4 eggs was found on 25 March. The first Golden Orioles *Oriolus oriolus* were detected in the Aiguamolls Natural Park on 15 March. At Torredembarra a fledgling Magpie *Pica pica* was found on 7 March. The sighting of a Citril Finch *Serinus citrinella* in Priorat on 12 March, far away from its nearest breeding range was quite remarkable.

April

This year's latest spring sighting of Red-throated Diver *Gavia stellata* was in Roses bay on 3 April, as too was that of the last 4 Black-throated Divers *Gavia arctica*. At Sant Adrià del Besòs 54 Storm Petrels *Hydrobates pelagicus* were seen on passage on 14 April. On 28 April there were still 28 immature Northern Gannets *Sula bassana* off the Llobregat Delta. There were incredible sightings of between 7 and 9 Bitterns *Botaurus stellaris* on 3 and 9 April flying to the north-east over the Aiguamolls Natural Park. On 5 April Squacco Herons *Ardeola ralloides* turned up simultaneously at the three major wetlands on the Catalan coast. 3 Great White Egrets *Egretta alba* were seen in the Aiguamolls Natural Park on 9 April and another bird was in the Ebro Delta on 7 April. There were several records of Black Stork *Ciconia nigra* migrating over Catalonia: a bird at Navata on 10 April, another at Alàs on 9 April and another one at Castellatllat on 18 April. From 11 April to 25 May an adult female Marbled Duck (of domestic origin) *Marmaronetta angustirostris* was in the Llobregat Delta. On 21 April a male Ferruginous Duck *Aythya nyroca* was also seen in the Llobregat Delta. A female Red-footed Falcon *Falco vespertinus* was seen at Vilaüt on 30 April. It was a good month for sightings of Little Crake *Porzana parva*: a bird ringed in the Ebro Delta on 15 April and 10 others detected, 8(!) in the Aiguamolls Natural Park on 4 April, 1 on 30 April and one in the Llobregat Delta on 15 April. On 23 April in the Ebro Delta a Baillon's Crake *Porzana pusilla* was observed, this one of typically few annual records of the species. Good numbers of Temminck's Stints *Calidris temmincki* were seen on their spring migration, amongst them the most remarkable records were the 5 birds seen in the Aiguamolls on 25 April and the 12 birds seen on 9 April in a rice field in the Ebro Delta. On 17 April an albino Slender-billed Gull *Larus genei* was observed in the Ebro Delta. On 19 April a Common Gull *Larus canus* was seen in the Llobregat Delta. 13 Caspian Terns *Sterna caspia* were observed in the Ebro Delta on 18 April. The first spring record of Black-winged Tern *Chlidonias leucopterus* was a bird in the Llobregat Delta on 27 April. At Bellpuig the first Bee-eaters *Merops apiaster* were heard on 6 April, and Tiana was the first site where Rollers *Coracias garrulus* were recorded, one bird of this species being seen there on 18 April. During April and May two pairs of Lesser Spotted Woodpecker *Dendrocopos minor* were seen in Olot and in the Vall de Bianya. The first ever Dupont's Lark –never seen before in Girona- *Chersophilus duponti* was sighted in the Aiguamolls Natural Park on 25 April, at a time when the species' breeding season is in full swing. In the Llobregat Delta and at Cubelles two Red-throated Pipits *Anthus cervinus* were seen on 14 and 29 April. A male of the *feldegg* race of Yellow Wagtail *Motacilla flava* was ringed in the Aiguamoll Natural Park on 27 April. Three male Aquatic Warblers *Acrocephalus paludicola* were heard singing in the Aiguamolls Natural Park on 14 April. The first Great Reed Warblers *Acrocephalus arundinaceus* were simultaneously recorded at several

sites in Catalonia on 5 April. The first Wood Warblers *Phylloscopus sibilatrix* were seen on 14 April, in the Aiguamolls Natural Park and also in the Llobregat Delta. At Palau Saverdera on 25 April the first 2 sightings of Lesser Grey Shrike *Lanius minor* were obtained. After being raised in a pine forest at Castelltallat, a young Citril Finch *Serinus citrinella* was ringed there on 9 April.

May

On 27 May there were 260 Balearic Shearwaters *Puffinus mauretanicus*, along with 14 Storm Petrels *Hydrobates pelagicus* and a Northern Gannet *Sula bassana* at 7.5 miles off the Barcelona breakwaters. On 6 May a Black Stork *Ciconia nigra* was seen flying over Barcelona. At Buda Island 4 nests of Glossy Ibis *Plegadis falcinellus* were discovered on 26 May. In the Llobregat Delta, on 24 May, a Spoonbill *Platalea leucorodia* was seen, the last sighting of the species on spring migration. On 5 and 7 May an adult Lesser Flamingo *Phoeniconaias minor* (p) was seen in the Ebro Delta. On 21 May a maximum of 9 Ferruginous Duck *Aythya nyroca* were seen in the Llobregat Delta, however probably just 2 of them were of non-captive origin. A female Goosander *Mergus merganser* was seen in the Aiguamolls Natural Park on 2 May. On 23 May a Black-winged Kite *Elanus caeruleus* was seen in the Aiguamolls de l'Empordà, probably the same bird seen there the two previous years. On 1 and 31 May male Red-footed Falcons *Falco vespertinus* were seen in the Aiguamolls Natural Park, and a young male was seen in the Llobregat Delta on 15 May; but more remarkable are the 3 birds seen inland at Alfés, also on 31 May. On 8 May 2 Temminck's Stints *Calidris temmincki* were seen in rice fields at Pals and on 21st a birds was seen in the Aiguamolls de l'Empordà, the latest record ever for the species in Girona. The last Jack Snipe *Lymnocyptes minimus* on spring migration was seen on 1 May in the Aiguamolls de l'Empordà. A Bar-tailed Godwit *Limosa lapponica* was observed on 1st and 2nd May in Aitona, a very unusual place for one to turn up. The last Marsh Sandpipers *Tringa stagnatilis* were seen in the Ebro Delta on 22 May. On 13 May 2 adult Pomarine Skuas *Stercorarius pomarinus* were observed 2 miles off Vandellós, one of them of the dark morph. The last Kittiwake *Rissa tridactyla* was seen in Barcelona waters on 27 May, a much later date than is usual for this species. The Lesser Crested Tern *Sterna bengalensis* was again recorded: on 13 May a bird was observed in the Llobregat Delta (?), whilst in the Ebro Delta (?) on 19 May a bird of this species was seen copulating with a Sandwich Tern *Sterna sandvicensis*; the pair was monitored and their reproductive success was recorded (1 fledging). At 7.4 miles off the coast of Barcelona a Puffin *Fratercula arctica* was seen on 27 May. On 10 May a male Tengmalm's Owl *Aegolius funereus* was heard at Fígols, probably the southernmost site in its area of distribution in Catalonia. The ringing of a pair Red-rumped Swallow *Hirundo daurica* in a small cave at Palma d'Ebre on 17 May was noteworthy. On this date there was also the reported sighting of a Redwing *Turdus iliacus* in the Güell Park in Barcelona, a very unseasonal observation indeed. An Icterine Warbler *Hippolais icterina* was ringed in the Ebro Delta on 10 May. The last sighting of a Wood Warbler *Phylloscopus sibilatrix* was in the Ebro Delta on 12 May. A Chiffchaff *Phylloscopus collybita* was ringed in the Aiguamolls on 22 May which, compared to its normal spring migration period, is an unusually late date.

June

A lot of breeding data was gathered during the month of June. In addition, the first summer sightings of Mediterranean Shearwaters *Puffinus yelkouan* took place. Among the scarce oversummering Northern Gannets *Sula bassana* one outstanding individual was the adult at the breakwater in Barcelona harbour on 30 July. Despite the lack of breeding records, 13 Cormorants *Phalacrocorax carbo* stayed in the Ebro Delta for the entire summer. Also

noteworthy were the 57 Shags *Phalacrocorax aristotelis* at the Falconera, Garraf, on 1 June. Among the herons, the clutches of Grey Heron *Ardea cinerea* found in the Ebro Delta were remarkable because the species does not usually breed there and because it was late enough in the season (13 June) for the dispersal of young birds out of their breeding areas. On the same date, a Black Stork *Ciconia nigra* was seen in the Ebro Delta. The first records of dispersing or early autumn migrant ducks began to arrive, among which there was, interestingly, a female Tufted Duck *Aythya fuligula* observed in the Aiguamolls de l'Empordà on 25 June. With regard to raptors, the first known breeding record of Black-winged Kite *Elanus caeruleus* in Catalonia was obtained. Two chicks of a pair that nested in l'Urgell fledged in early June, and a nest with 4 eggs was found in la Segarra on 10 June, although this latter attempt was unsuccessful, probably due to natural causes. Among the interesting summer observations there is sighting of more than 80 individuals of Black Kite *Milvus migrans* at a dump in Preixens on 9 June. There were sightings of Griffon Vulture *Gyps fulvus* and Osprey *Pandion haliaetus* out of their normal ranges; the last pre-breeding migrant Red-footed Falcon *Falco vespertinus* passed by and the usual observations of Eleonora's Falcon *Falco eleonora* at several coastal locations were produced. Despite there being no evidence for the breeding of the species in the drier areas, the sighting of an adult male Hen Harrier *Circus cyaneus* in the Plans de Sió on 9 June was of special interest. A territorial male Little Crake *Porzana parva* was detected at l'Encayissada, Ebro Delta, on 2 June. This is one of the few indications of breeding of the species in Catalonia. As for shorebirds, there was a certain overlap between the breeding period of several species, the passage of the last prenuptial migrants, and both the beginning of the postbreeding migration and dispersive movements. This could be the origin of the Lapwings *Vanellus vanellus* observed in l'Empordà and Segrià. As in previous years, some Black-tailed Godwits *Limosa limosa* remained in the Ebro Delta, this year in considerable numbers: 117 individuals at Garxal and at least 350 individuals at Punta de la Banyà. June also produced some sightings of Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* at the 3 major coastal wetlands. Sightings of Great Skua *Catharacta skua* around the Ebro Delta continued, this is also where Mediterranean Gulls *Larus melanocephalus* bred again -2 pairs were found in early June. An unusual observation was the Common Tern *Sterna hirundo* seen over the River Ter at Manlleu, on 16 June. Scarce too were observations of Whiskered Tern *Chlydonias hybridus* outside the Ebro Delta (the only breeding locality for the species in Catalonia) during this month, although somewhat more frequent were records of Black Terns *Chlydonias niger*, a non-breeding species in Catalonia: for example 12 individuals were seen at Canal Vell, Ebro Delta, on 16 June. In late June, the first Kingfishers *Alcedo atthis* could be seen dispersing to non-breeding areas. A Roller *Coracias garrulus* was seen between Maresme and Vallès Oriental, far from its breeding areas. Late migrants or perhaps dispersive birds were the flock of more than 100 Swallows *Hirundo rustica* at Vilanova de Bellpuig on 6 June, and those Red-rumped Swallows *Hirundo daurica* observed on 25 June at Collserola and, on 30 June, in the Horta district of Barcelona. Coastal observations during the month of Grey Wagtail *Motacilla cinerea*, Robin *Erithacus rubecula*, Black Redstart *Phoenicurus ochrurus* and Song Thrush *Turdus philomelos* seem to indicate the presence of dispersive birds or otherwise breeding birds in places where these species are considered extremely rare.

If verified, then there is no doubt that one of the most interesting observations was that of 2 Olivaceous Warblers *Hippolais pallida* singing at the Remolar on 12 June, for this is an extremely rare species in Catalonia with no recent breeding evidence. Also very interesting was the sighting of Bearded Tits *Panurus biarmicus* in the Llobregat Delta on 7 June, a rare visitor to this site, and a species in danger of extinction in Catalonia. Hard to evaluate is the female Siskin *Carduelis spinus* seen in Collserola on 28 June. The 9 Carrion Crows *Corvus corone* seen at Bell-lloc on 14 June was a large number of individuals on an atypical date for this locality, where the species is no more than an occasional visitor.

July

Important concentrations of Cory's Shearwater *Calonectris diomedea* built up off the Catalan coast during this month. With regard to the heron family, an eye-catching observation was that of a Bittern *Botaurus stellaris* at the Sils ponds on 25 July, which might correspond to a dispersive movement. In the Aiguamolls 2 Black Storks *Ciconia nigra* appeared from 28 July on. The aerial census of Greater Flamingo chicks *Phoenicopterus ruber* belonging to the Punta de la Banya breeding colony yielded 476 near fledgling chicks on 14 July, a result reflecting a much lower breeding success than in previous years. The postbreeding arrival of several ducks such as Teal *Anas crecca* or Garganey *Anas querquedula* was detected during the present month. Interestingly, a pair of Gadwall *Anas strepera* bred on a pool located in Pla d'Urgell; it's most unusual for this species to breed in the interior of Catalonia. The last nestling Lammergeier *Gypaetus barbatus* fledged on 16 July, 133 days after its birth, while several young Griffon Vultures *Gyps fulvus* showed up far from their breeding areas. The Montagu's Harrier *Circus pygargus* migration started, along with the dispersal of the first Bonelli's Eagle young *Hieraetus fasciatus* out of their breeding areas. Additionally, observations of Eleonora's Falcon *Falco eleonora* trickled in, some of them quite far from the coast, as at Berguedà for instance, where 2 individuals were at the Serrat de Sant Isidre on the 25th. The first Spotted Crakes *Porzana porzana* showed up in mid-July. The appearance of the first postbreeding groups of Little Bustard *Tetrax tetrax* overlapped with part of the female population still rearing chicks. Similarly, 3 Stone Curlews *Burhinus oediacnemus* were observed in the Llobregat Delta from the 5th to the 10th of July, a locality where the species does not breed. The arrival of the first postbreeding migrant shorebird species continued, this accounted for the majority of stints *Calidris* spp. Parallel to this, the first postnuptial concentrations of the local breeding species were noted. Interestingly, 3 adult Knots *Calidris canutus* were observed in the Ebro Delta on 29 July, and a young Terek Sandpiper *Xenus cinereus* was in the Ebro Delta too from 27 July onwards. As to the *laridae*: the first autumnal Arctic Skua *Stercorarius parasiticus* was observed, to be specific one light phase adult, 9 miles offshore at Vandellós on 22 July. The first Little Gull *Larus minutus*, an adult, was in the same locality on 28 July. The first Mediterranean Gulls *Larus melanocephalus* and the arrival of important flocks of Black-headed Gulls *Larus ridibundus* were also observed at that time.

The 2nd half of July saw the fledging of the Rollers *Coracias garrulus* nesting in l'Empordà and in the Plana de Lleida. Other interesting breeding data comes from the finding of a nest with nestlings of Wallcreeper *Tichodroma muraria* at Pedraforca on 23 July. During this month several small passerines not breeding in Catalonia such as Grasshopper Warbler *Locustella naevia*, Sedge Warbler *Acrocephalus schoenobaenus* and Willow Warbler *Phylloscopus trochilus* started their postnuptial migration. Aggregations of at least 25 Black Wheatears *Oenanthe leucura* detected in Perelló on 25 July along with that of 250 Jackdaws *Corvus monedula* in Vila-Sacra on the 20th were both noteworthy.

August

From this month there are some notable bird gatherings during postnuptial migration, as well as the first arrivals of some autumn migratory species. Moreover, there are some sightings of rare migrants or vagrant species. There was a significantly sizeable concentration of Cory's Shearwater *Calonectris diomedea* at the Formigues Islands (400 birds) and off the Ebro Delta (300 birds) in the middle and at the end of the month respectively. There was a surprising sighting of a Great Bittern *Botaurus stellaris* in the Llobregat Delta, probably on a postnuptial dispersion. Also with the herons migratory gatherings were registered, like the 62 Night Herons *Nycticorax nycticorax* in the Llobregat Delta, and the curious record of a Grey Heron *Ardea*

cinerea in Pallars Sobirà at 2,150 m above sea-level, signifying a new altitude record. On 30 August an eclipse male Blue-winged Teal *Anas discors* (p) was found in the Ebro Delta, the fourth sighting for the Delta and on an unusual date. Also noteworthy was the postnuptial gathering of Egyptian Vultures *Neophron percnopterus* at a roost at Pont de Suert that on 7 August had 21 birds. The nesting of the Booted Eagle *Hieraetus pennatus* was proved in the Segarra for the first time, when a chick was seen near the nest. Marsh Sandpipers *Tringa stagnatilis* were observed on postnuptial migration in the three important coastal wetlands, with the maximum number of observations in August (50% of the postnuptial sightings). If accepted, the observation of a Spotted Snadpiper *Actitis macularia* (p) in the Aiguamolls on 24 August will be the first sighting of this north-american shorebird in the province of Girona and the third for Catalonia. Another rarity of the month was a Royal Tern *Sterna maxima* (p) in the Llobregat Delta on 11 August, a species that had only been seen three times before in Catalonia. In Sitges the Red-rumped Swallow *Hirundo daurica* bred, a nest was found with chicks on 19 August. Also of interest was the reproduction of a Tawny Pipit *Anthus campestris* at Berguedà at 1600 m above sea-level. There were renewed sightings of Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* at the beginning of the month in the Aiguamolls. At the end of the month there was a new observation of Lesser Whitethroat *Sylvia curruca* (p) in the Llobregat Delta, a very interesting sighting as this species is very rare in Catalonia. Postnuptial gatherings of Jackdaws *Corvus monedula* offered a maximum number of 140 birds at Alt Empordà at the end of the month.

September

This month's most outstanding features were the large concentrations of migrating birds, as well as some cases of late breeding. There were also frequent sightings of rare migrants and vagrants. On the coast a maximum of 120 Little Grebes *Tachybaptus ruficollis* were observed in the Llobregat Delta at the beginning of the month, while inland (Segrià) the maximum concentrations reached 20 birds. The 24 September saw a pair of Great Crested Grebe *Podiceps cristatus* busy with their courtship display at Canal Vell, in the Ebro Delta, a very late indication of reproduction. Amongst the herons, there was a noteworthy gathering of 270 Little Egrets *Egretta garzetta* in the Ebro Delta on 11 September. Black Stork *Ciconia nigra* migration was evident during the month, with a total of 17 sightings and 37 birds observed. The Greylag Goose *Anser anser* stood out with a flock of 26 birds migrating on 26 September in the Ebro Delta. Also in the month a Marbled Duck *Marmorenetta angustirostris* arrived in the Ebro Delta on 24 September, suggesting perhaps dispersive movements between different Mediterranean wetlands. The observation of a Lesser Kestrel *Falco naumanni* at the Llagosta (Vallès Oriental) on 21 September was interesting. The Red-footed Falcon *Falco vespertinus* was also detected this month (26 September), in the Llobregat Delta. This year the first Merlins *Falco columbarius* were found in September, of particular interest was one observation at 2,450m above sea-level at Setcases on 6 September. The observation of two Pectoral Sandpipers *Calidris melanotos* (p) in the middle of month in the Ebro Delta meant the sixth consecutive year that this vagrant shorebird, originating from North America or from North-east Siberia, has been present. The only sighting of the year of Terek Sandpiper *Xenus cinereus* (p) was in the Aiguamolls Natural Park, where it stayed for a few days; this was the fourth report for Girona. An albino House Martin *Delichon urbica* was seen at the mouth of the River Francolí on 1 September. The record of Meadow Pipit *Anthus pratensis* in the Aiguamolls on 11 September is the earliest for the last three years. There were interesting postnuptial sightings of Spectacled Warbler *Sylvia conspicillata* at Collserola and Tiana, where the species is very rare. Also this month there were two records of a very rare transaharian migrant for Catalonia, the Collared Flycatcher *Ficedula albicollis* (p), in the Ebro Delta and the Llobregat Delta. The observation at the beginning of the month at Vila-seca of a Bearded Tit *Panurus*

biarmicus is very interesting, occurring as it did at such an early date. Among the crows the most remarkable was a roost of more than five hundred Magpies *Pica pica* in Manresa, and the observations of Chough *Pyrhocorax pyrrhocorax* in coastal areas like Collserola.

October

During this month movements of Black-necked Grebe *Podiceps nigricollis* were noticed in several localities: 8 birds on the Foix Reservoir at the beginning of the month, 3 birds in Bages on 10-12 of October and 1 bird on the Camelis pool in Torres de Segre. As usual, important gatherings of Shearwaters were found at different coastal localities from this month onwards, of both the Balearic Shearwater *Puffinus mauretanicus* with more than 100 birds observed at l'Estartit on 25 October and more than 80 birds at the Cape of Begur on 24 October, and also Mediterranean Shearwater *Puffinus yelkouan*. The occasional sighting of migrating Gannets *Sula bassana*, like the 30 birds counted at the Cape of Begur (Baix Empordà) on 25 October was another aspect of the month. In Baix Llobregat the last Squacco Heron *Ardeola ralloides* was observed, in cal Roc channel (Llobregat Delta) on 5 October, and later on there was another bird, probably the same one, in the Molins de Rei marshes on 15 October. In the Aiguamolls around 3,730 Cattle Egret *Bubulcus ibis* were counted at their roost at the mouth of the River Muga on 21 October, while in the rice fields of Pals groups of several tens of herons could be found, and in Lleida a Great White Egret *Egretta alba* was seen on 20 October. During this month at least 2-3 Black Storks *Ciconia nigra* were still to be seen in the sierra of Collserola and in the Llobregat Delta on 7, 17 and 18 October. At mid-month in the Aiguamolls Natural Park 52 White Storks *Ciconia ciconia* were counted, for the most part these birds were probably individuals from the reintroduced breeding population, which do not migrate. During October the passage of Flamingos *Phoenicopterus ruber* was observed, as in the Llobregat Delta with 33 birds on 13 October, and 4 young birds that stayed for some days at the Remolar. More unusual is the sighting of a young Flamingo *Phoenicopterus ruber* in the rice fields of Fondo (Segrià) from 17 October. Probably of captive origin, an Egyptian Goose *Alopochen aegyptiacus* (?) was seen in the marshes of Molins de Rei from 15 October and also a female Mandarin Duck *Aix galericulata* (?) was on the River Francolí near Constantí on 1 October. Also at the mouth of the River Francolí, in Tarragona, the Marbled Duck *Marmaronetta angustirostris* first observed in August maintained its presence. Of great interest was the observation of a Greater Scaup *Aythya marila* at the pool of Sanavastre (Cerdanya) on 27 October, probably the first record of this species for the *comarca*. During October there were still sightings of groups of Honey Buzzards *Pernis apivorus* on migration, like the one of 16 birds observed at the Canal Vell on 14 October. In the Pyrenees the first copulation attempts of the Lammergeier *Gypaetus barbatus* were noted on 15 October. One of the observations of the month was the Rough-legged Buzzard *Buteo lagopus* (p) in the Aiguamolls Natural Park from 19 October. On 4 October there were simultaneous observations of 6 and 4 Eleonora's Falcons *Falco elonora* in the Llobregat delta and at the Muntanyans of Torredembarra respectively. At Canal vell several Spotted Crakes *Porzana porzana* were observed between the 20-27 October and a male Little Crane *Porzana parva* was there on 22 and 23 October. At the end of the month, on 25 October, 23 Oystercatchers *Haematopus ostralegus* were still present in the Ebro Delta. On 17 October a Golden Plover was seen, although not satisfactorily identified at the species level (American or Pacific) *Pluvialis dominica/fulva* (h) in the rice fields of Fondo (Segrià); this was to be the second accepted record for Catalonia. Still with rarities, on 31 October in the Llobregat Delta a Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus* (h) was found, representing the first record for Catalonia and the eighth for Spain. Also in the Llobregat Delta on 7 October there was a White-winged Black Tern *Chlydonias leucopterus*, the last postnuptial record of the species, while on 16 October 376 Alpine Swifts *Apus melba* were seen flying in that same area. Two late records of Roller

Coracias garrulus on migration came in: one bird in the sierra of Collserola on 4 October and one in Mataró on 10 October. Because of the lack of records during postnuptial migration it is of interest to cite the observation of a Red-throated Pipit *Anthus cervinus* on 9 October in the Aiguamolls. At several wetlands the last Savi's Warblers *Locustella luscinioides* and Grasshopper Warblers *Locustella naevia* were found, 12 October was the last record for the latter in the Ebro Delta. The last autumn passage observation of Red-backed Shrike *Lanius collurio* was of a bird at Torroella de Montgrí on 10 October. The most numerous observation of Common Crossbill *Loxia curvirostra* was on Galzeran Hill, Tiana, on 24 October when 40 birds were detected on passage. In Arbúcies on 8 October a Little Bunting *Emberiza pusilla* (p) was found in a Christmas fir plantation, mixed in with a group of Rock Bunting *Emberiza cia*.

November

During this month Divers were observed at different localities: a Red-throated Diver *Gavia stellata* in Roses Bay and at least 3 birds in the Ebro Delta, in addition to one bird in Comaruga, and there were also some Black-throated Divers *Gavia arctica* at the same localities. There were also two records of Great Northern Diver *Gavia immer* in the Ebro Delta, one off the Fangar on 13 November and the other off the Trabucador on 15 November. Likewise, two birds were seen from the beach at Ròda de Berà on 27 November and one bird at the Salats i Muntanyans de Torredembarra on 23 November. Balearic Shearwaters *Puffinus mauretanicus* were still around in substantial numbers, with gatherings of more than 300 birds counted on 15 November at the mouth of the Migjorn in the Ebro Delta. The first sizeable concentrations of Great Cormorant *Phalacrocorax carbo* were detected: 403 birds in the Aiguamolls on 27 November, 220 birds in the Llobregat Delta on 29 November and 346 birds at the Flix meander on 17 November. During the month there were several observations of Great Bittern *Botaurus stellaris*, in the Ebro Delta, one in the Llobregat Delta on 29 November and one on the River Francolí in Tarragona on 28 November. The last Little Bittern *Ixobrychus minutus* was observed in the Ebro Delta on 10 November, a late date that seems to have become usual of late. At Sarrià de Ter (Gironès) 1,746 Cattle Egret *Bubulcus ibis* were counted at a roost while in Pals a Great White Egret *Egretta alba* was sighted on 13 November and another was seen in the Llobregat Delta between the 3-19 November. The last Purple Heron *Ardea purpurea* was seen in the Ebro Delta on 17 November, quite a late date for this species. Of these late records one of the most noteworthy is the observation of a Black Stork *Ciconia nigra* overflying Cambrils on 6 November. In the rice fields of Fondo, near Aitona, the Greater Flamingo *Phoenicopterus ruber* observed since October was present there until the 15 November. In the Aiguamolls Natural Park a Ruddy Shelduck *Tadorna ferruginea* was seen on the Cortalet Lagoon on 27 and 28 November. In the Llobregat Delta a maximum of 15 Common Shelduck *Tadorna tadorna* were counted on 24 November, along with a Mandarin Duck *Aix galericulata* (h) on 19 November. During this month the first Tufted Duck *Aythya fuligula* arrived at the Aiguamolls where on 19 November 28 birds were counted. In the Ebro Delta a male and female Greater Scaup *Aythya marila* were found at the Clot on 24 November. Also in the Delta, the only Common Eider *Somateria mollissima* of the year for the site was a single bird at the Goleró on 28 November, whilst another appeared elsewhere near the Medes Islands on 23 November. The only sightings of the year of Griffon Vulture *Gyps fulvus* and Bonelli's Eagle *Hieraetus fasciatus* in the Ebro Delta were a bird resting in the fields of La Tancada on 10 November and one bird at the Canal Vell on 20 November respectively. In the Llobregat Delta the sighting of a Lanner Falcon *Falco biarmicus* (p) between the 4-8 November caused great interest. In the rice fields of Torres de Segre the usual large gatherings of Lapwings *Vanellus vanellus* were encountered and at least 1,097 birds were counted. The two last Temminck's Stints *Calidris temminckii* of the month were observed in the Ebro Delta until the 8 November,

while two Marsh Sandpipers *Tringa stagnatilis* stayed there until 20 November, although this year there was no wintering bird. Also in the Ebro Delta, between the 4-9 November a Lesser Yellowlegs *Tringa flavipes* (p) was observed, this being the second report for the Park. In the Llobregat Delta the Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus* (h) detected at the end of October was present in the area until the 23 November. At Menàrguens there was an observation of a flock of 19 Black-bellied Sandgrouse *Pterocles orientalis*, interesting bearing in mind the scarcity of the species. In Collserola the only pair of Eagle Owls *Bubo bubo* known to be in the Park were observed copulating on 27 November. During this month two Wrynecks *Jynx torquilla* were ringed, one in the Llobregat Delta on 20 November and the other at the Camelis pool in Torres de Segre on 21 November. In the Llobregat Delta a Great Spotted Woodpecker *Dendrocopos major* was observed in the pinewood of Gavà; this is the third consecutive year that the species has been detected in the area at this time of the year. In Segrià a Dupont's Lark *Chersophilus duponti* was seen in a field in Aspa, four km from its breeding area in Alfés. At the end of the month in the Llobregat Delta there were around 150 Crag Martins *Ptyonoprogne rupestris* wintering in the area while in the Vic seminary there was still a Barn Swallow *Hirundo rustica* on 26 November. One of the most exceptional birds of the month and of the whole year was trapped in the Llobregat Delta: a Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* (h) on 17 November that was seen by a lucky handful of birdwatchers. This record was the first one for Spain and was the last in the line of a series of exciting sightings, like the first ever ringed Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* (h) in Catalonia, just the day before the Red-flanked Bluetail, and a Siberian Chiffchaff *Phylloscopus collybita tristis* (p) on 18 November; all these sightings made this month unforgettable. Another Siberian Chiffchaff *Phylloscopus collybita tristis* (p) was trapped and ringed on 12 November at the ringing station of Canal Vell in the Ebro Delta.

December

There was a noteworthy presence throughout the month of two Great Northern Divers *Gavia immer* in Alfacs Bay, with 3 birds seen there only on 7 December. There were also three records of Red-throated Diver *Gavia stellata* along the catalan coast, but always solitary birds, and the usual Black-throated Diver *Gavia arctica* concentrations, with a maximum of 11 birds both in Roses bay (19 December) and in Pals bay (13 December). Amongst the grebes, there was a large gathering of 106 Great Crested Grebes *Podiceps cristatus* just off the beach at Castelló d'Empúries on 16 December and, more outstandingly, there were two sightings of Slavonian Grebe *Podiceps auritus* in Alfacs Bay on 16 December (?) and at the Prat del Llobregat beach on 12 December (p), records which appear to follow the trend of the last three years of 2 observations per year. There were also big concentrations, normal for the time of year, of Mediterranean Shearwaters *Puffinus yelkouan* and of Balearic Shearwaters *Puffinus mauretanicus* along the catalan coast (1,500 birds at Torredembarra and more than 1,000 birds at the Remolar, both on 26 December). In the Llobregat Delta (Semàfor) a White Pelican *Pelecanus onocrotalus* (p) was observed between 17 November and 3 December. Amongst the "summer" heron species, a Night Heron *Nycticorax nycticorax* could be seen at the Cortalet on 19 December and a Purple Heron *Ardea purpurea* at the Remolar on 29 December (last observation of the year). A Black Stork *Ciconia nigra* was spotted in rice fields near Deltebre on 10 December, this the second wintering record of 1998. As every year there were wintering Glossy Ibis *Plegadis falcinellus*, and in the usual sites: 26 birds at the Buda Island (from 3 December until 31 December) and one at the Cortalet Lagoon. The Sacred Ibis *Threskiornis aethiopicus*, currently breeding in Western France, showed up when 2 birds were seen in the Aiguamolls on 7 December (p) and 2 birds in the Ebro Delta from 28 December until 31 December (h). The last Spoonbill *Platalea leucorodia* on postnuptial migration was seen at the Rogera Lagoon between the 23 November and 1 December. The

record of a Lesser Flamingo *Phoeniconaias minor* (p) from the 5 May until 31 December at several distinct sites in the Ebro Delta is outstanding, like the sighting of a Barnacle Goose *Branta leucopsis* (?) at the Buda Island between 6-28 December. Although the year was not a very good one for wintering ducks, of particular interest was the observation of three Garganey *Anas querquedula* at the Clot (Ebro Delta) between 29 November and 21 December and three birds at Sebes (Flix) on 5 December. A Greater Scaup *Aythya marila* was seen at Les Llaunes, in the Aiguamolls Natural Park: 1 female between 8 December and 8 January; while at the Clot and in Alfacs Bay, in the Ebro Delta, a male and a female were present throughout the month. A female Common Goldeneye *Bucephala clangula* turned up at the pools of La Muga Vella, in the Aiguamolls, on 23 December. Amongst the Sawbills, besides the Red-breasted Merganser *Mergus serrator*, a regular wintering species, there was the notable report of a female Smew *Mergus albellus* at the Matà pool on 24 December and two female Goosanders *Mergus merganser*: one in the Aiguamolls on 22 December and the other in the Llobregat Delta on 23 December. Amongst the birds of prey, of particular interest was the observation of an Osprey *Pandion haliaetus* at the River Francolí (El Morell) on 31 December. One Little Bustard *Tetrax tetrax* was seen throughout the month at the Prat del Llobregat Airport, and several wintering flocks were found in irrigated alfalfa fields, near Poal (Pla d'Urgell) and on the drier land of Almenar-Alguaire. Two wintering Knots *Calidris canutus* were found at Goleró on 29 December. Of particular interest was the late sighting of a Curlew Sandpiper *Calidris ferruginea* at La Rogera, on 13 December, although it was a bird in bad physical condition. Like last year, a wintering Temminck's Stint *Calidris temminckii* was observed in the rice fields of Fondo, near Aitona, on 27 December. On 13 December on the Ter Island a Jack Snipe *Lymnocyptes minimus* was ringed, representing the first record of this species in Gironès. There was also the interesting sighting of a wintering Whimbrel *Numenius phaeopus* at the Trabucador, between 15 November and 31 December, as this species is an accidental wintering species in Catalonia. A Spotted Redshank *Tringa erythropus* was spotted at the Remolar between 16-22 December, a curious record as this species is rare in Barcelona during the winter. Another interesting observation was that of a Common Gull *Larus canus* on 26 December on the River Segre, in the middle of Lleida city, and also a Herring Gull *Larus argentatus argenteus* at Garxal on 6 December. Both the Common Swift *Apus apus* and Pallid Swift *Apus pallidus* were seen during the month, and both in the Llobregat Delta, on 19 and 4 December respectively. Of interest for the *comarca* was the observation of a Bluethroat *Luscinia svecica* seen at the River Besòs, in Montcada i Reixac, between 28-30 December. A female Whinchat *Saxicola rubetra* was seen on 27 December in the Aiguamolls, and a Northern Wheatear *Oenanthe oenanthe* was seen at La Bòbila (Pla d'Urgell) on 2 December; both sightings are interesting because they contradict the "normal" phenology of these species. A Hooded Crow *Corvus corone cornix* was seen on 6 December at the Cabrianes, on the banks of the Llobregat. Amongst the finches, 2 Snowfinches *Montifringilla nivalis* were observed at Les Agudes, in Montseny, on 11 December, 4 Bullfinches *Pyrrhula pyrrhula* were seen at Vacarisses on 7 December, and lots of Hawfinches *Coccothraustes coccothraustes* were at several localities, as a result of winter movements. Amongst the buntings, there was a particularly interesting sighting of a Snow Bunting *Plectrophenax nivalis* in different parts of the Aiguamolls Natural Park from 28 December until the end of the year.

Catalunya 1998: Resum ornitològic de l'any

Resum meteorològic

Primer trimestre

L'any començà amb una borrasca sobre les illes Balears que deixà pluja notable (53 l/m² a Valls). Va destacar l'alternança de l'anticicló hivernal, amb el pas d'alguns sistemes frontals, i un altre de borrasca. A destacar les ventades dels dies 20 i 21, amb ratxes d'entre 70 i 122 km/h. La pluja tornà entre el 26 i el 28. L'arribada d'una massa d'aire d'origen polar va portar temperatures molt baixes –fins a -11,2°C a Bellver de Cerdanya (paral·lelament es començaren a recollir moltes observacions de *Coccothraustes coccothraustes*). L'entrada posterior d'aire càlid i humit de procedència meridional va provocar moltes tempestes a gran part de Catalunya, a finals de mes.

Febrer començà amb pluja, i posteriorment hi va haver un domini anticiclònic, amb la conseqüent boira, molt persistent tot al llarg del mes. El dia 21 s'instal·là una baixa molt profunda entre Islàndia i els països escandinaus, situació que generà, entre els dies 22 i el 23, ventades i pedregades al nostre país. La velocitat del vent assolí els 90 km/h a Castelló d'Empúries. El mes de febrer va ser el més càlid en 100 anys a molts punts de l'Europa occidental i Amèrica del Nord.

A principis de març continuà l'anticicló. Entre els dies 8 i el 9 destacaren les ventades; el mestrall (vent del NW) arribà als 148 km/h. Es registraren diferents episodis de pluja, però de poca quantitat.

Segon trimestre

Durant el mes d'abril hi hagué un domini de dies núvols amb força dies de pluja. Algun dia es registraren ratxes fortes de vent del SW. A partir del dia 26, tempestes a molts punts.

El maig començà amb algunes tempestes, que acabaren amb alguns dies de vent. En conjunt, van dominar els núvols i diversos episodis de pluja. Destacaren les pluges locals dels dies 17, 27 i 28. Aquest mes encara va portar algunes glaçades suaus -a Bellver de Cerdanya s'arribà a -1,2°C, i a St. Pau de Segúries a -0,2°C-.

Juny portà pluja el primers dies. El dia 11 hi hagué ventades que arribaren a 95 km/h a l'Estartit. La segona meitat del mes va dominar el cel serè. Els últims dies del mes destacà l'entrada d'una massa d'aire càlid procedent de les costes algerianes i tunisianes - 36°C a Gualba-. Fora del país es registraren les inundacions del Yakútia, a Rússia, i a Romania. També cal destacar una excepcional onada de calor que va irrompre a la Rússia central i va provocar incendis de dimensions gegantines.

Tercer trimestre

Juliol començà amb pluges tempestuoses cap a ponent. Pocs dies després entrà una massa d'aire càlid d'origen africà. Les pluges deixaren després pas a fortes tempestes -62 l/m² a Ripoll-, durant la segona quinzena va dominar un temps anticiclònic amb curts períodes de cel mig ennuvolat. Fora del país destaquen les tempestes amb inundacions a la zona de Saris, Levoca i Braniska (República Eslovaca).

Durant l'agost s'alternaren situacions anticiclòniques amb alguns episodis de la clàssica baixa tèrmica peninsular d'estiu. Hi hagué tempestes entre els dies 1 i 3, i 13 i 14. Els dies

18, 20, 26 i 27, les tempestes foren també fortes. Els intervals de bonança portaren les temperatures estiuenques habituals. Una gran ona de calor a la regió de la mar Negra acabà provocant inundacions a Trabzon (Turquia).

La primera setmana de setembre dominaren els núvols i alguns dies de pluja. Encara hi hagué dies amb calor d'estiu. El dia 12, un episodi de vent, anunci de l'apropament de la tardor. A la segona quinzena del mes s'alternaren dies de sol amb dies de núvols. Només hi hagué pluja destacable, el dia 25 -95 l/m² a Gavà. De la resta del món destaquen les tragèdies provocades per l'huracà Georges, que afectà la República Dominicana.

Quart trimestre

Durant l'octubre el temps portà situacions dominades per borrasques i baixades de temperatura. El dia 9 nevà a llocs com Núria. Tornà a destacar la pluja del dia 18 - 39 l/m² a Sitges-. El dia 19, glaçades febles. El cicló Mitch fa estralls a Centreamèrica. Es produïren enormes incendis a Rússia cap a mitjans de mes.

El novembre va ser un mes de tardor típic, amb núvols i cel molt variable. En aquesta època encara hi hagué calorades breus, com les donades entre els dies 1 i 3 -27,0°C a Tortosa-. Passaren tanmateix alguns fronts freds -que tal volta podrien haver arrossegat fins al delta del Llobregat un *Phylloscopus inornatus* i un *Tarsiger cyanurus*-. Es registraren ventades de mestral entre el 14 i 15. El dia 18 es formà la típica baixa mediterrània de tardor, que deixà una mica de pluja. Del 20 al 24 es donà un fort descens de la temperatura -tot apareixent espècies migratòries inusuals com *Phylloscopus collybita tristis* al delta de l'Ebre i al delta del Llobregat-. Bufà vent del N el dia 26.

Durant desembre va continuar fent vent i plovent, amb neu en cotes baixes. S'arribà a ratxes de vent de fins a 100 km/h a Barcelona. Entre els dies 2 i 3 es recolliren més de 100 l/m² a moltes comarques. Després el temps es féu anticiclònic, fins al dia 18. Els dies següents es donaren jornades amb una mica de pluja i amb vent de mestral -amb cops de fins a 122 km/h a Valls i 120 km/h a Llançà-. El dia 30 la pluja intensa acomiadà l'any -85 l/m² a Alforja-. Es donaren també diversos temporals de mar.

L'any hidràulic

El conjunt de 1998 s'ha de considerar com a any especialment sec, ja que en la majoria d'estacions la pluviometria total anual va ser inferior a la mitjana anual. El volum d'aigua embassada a les conques internes (la Muga, el Ter, el Llobregat) fou molt baix en comparació al dels altres anys, de 289 hm³ (de 462 hm³ i de 492 hm³ per als anys 1996 i 1997, respectivament). Potser per això l'any 1998 no va ser dels millors quant a la hivernada d'anàtides. Els totals de pluges oscil·laren dels 190 a 300 l/m² del Pla d'Urgell, Montsià, Priorat, Segarra, Segrià, Solsonès, Terra Alta i Urgell, als més de 700 l/m² de la Garrotxa, Osona, Ripollès i Val d'Aran. Els indrets on la sequera fou més dramàtica van ser la part central del país i la vall de l'Ebre. Així, a la Ribera d'Ebre, l'Urgell i la Segarra, l'aigua recollida al 98 va ser només la meitat de la mitjana anual. Com és propi del nostre país, on la pluviometria és tan irregular, la pluja més significativa de tot l'any es va concentrar en un sol mes, el desembre i, més concretament, en els episodis dels dies 3 i 30, com ja s'ha esmentat.

L'illa de calor" a l'àrea metropolitana de Barcelona

El conegut fenomen "illa de calor" a l'àrea metropolitana de Barcelona es detecta en la mitjana anual de la temperatura mínima. Així, al centre de la ciutat, la temperatura romangué més alta que la de la rodalia: 14,3°C vs 11,7°C, a l'observatori del parc de la Ciutadella i al Fabra, respectivament. La diferència es deu no tan sols a la diferent alçada dels observatoris, sinó

també a la derivada de “la illa de calor”. La màxima, en canvi, és només unes dècimes superior (19,8°C vs. 19,4°C, respectivament). L'oscil·lació tèrmica mitjana és també menor al centre de la ciutat.

Els incendis

Pel que fa als incendis, l'any 1998 fou devastador. A recordar els incendis que del 18 al 23 de juliol varen cremar al Solsonès, Segarra, Berguedà i Anoia. La unió dels dos fronts, el d'Aguilar de Segarra i el de Clariana de Cardener, originà finalment el segon foc més gran de la dècada a Catalunya, amb més de 27.000 Ha destruïdes. El fum es podia veure des d'alguns punts d'Aragó; a Andorra hi hagué pluja de cendra.

Valoració de la climatologia mundial de 1998

El comportament de l'atmosfera planetària durant el 1998 girà al voltant de “el Niño”, fenomen esdevingut durant la primera meitat de l'any. La circulació general atmosfèrica, és a dir, el règim de vents que envolten tot el planeta, i que té uns patrons força definits, es va veure alterada, i es donà un sobreescalfament de l'oceà Pacífic equatorial oriental. Les temperatures planetàries del 98 van ser les més altes dels darrers 119 anys –que de fet són tots els anys de què es disposa de dades instrumentals fiables -. “El Niño” fou el responsable de nombrosos incendis a diferents latituds, així com de les inundacions de molts indrets de Sud-amèrica.

Les latituds tropicals (30°N - 30°S) van superar amb 1°C la mitjana climàtica. L'hemisferi nord (30°N - 90°N) va registrar 1,20°C per sobre la mitjana. A la segona meitat de 1998 es va observar “la Niña”, una anomalia freda de la mateixa zona del Pacífic. En el cas d'Europa es va donar un temps molt fred al nord d'Euràsia. Podria haver forçat aquest fenomen el flux d'aus migratòries cap al sud?

Resum ornitològic

Gener

Contràriament al que va succeir en els dos anys anteriors, aquest any sí que hi va haver citacions de calàbria petita *Gavia stellata* al delta del Llobregat (17.I a la platja de la Ricarda). Sembla confirmar-se la regularitat en la hivernada de la calàbria grossa *Gavia immer* (24.I al delta del Llobregat i 4.I a Torredembarra). Destaca el delta de l'Ebre com a lloc d'hivernada del cabussó emplomallat *Podiceps cristatus* amb 595 exs. i el cabussó collnegre *Podiceps nigricollis* amb 476. Els censos hivernals de corb marí *Phalacrocorax carbo* al delta de l'Ebre semblen indicar la disminució d'aquesta espècie, com a mínim en aquest indret (2.189 exs. el 1998, per més de 3.700 exs. el 1997). Un exemplar de bitó *Botaurus stellaris* va ser observat tot el gener i el febrer als aiguamolls de l'Empordà i durant els mateixos mesos també es produïren diverses observacions al delta de l'Ebre. El nombre d'observacions de martinet blanc *Egretta alba* (12 al delta de l'Ebre i un als aiguamolls de l'Empordà) podria fer replantejar el seu status d'hivernant rar. A principi de mes va aparèixer un exemplar de capó reial *Plegadis falcinellus* a Alcarràs (Segrià) que s'ha de sumar als 19 del delta de l'Ebre i a un dels aiguamolls de l'Empordà, mentre continua la hivernada de bec-planer *Platalea leucorodia* al delta de l'Ebre (11 exs. entre els dies 19 i 24). El 24.I s'observa una oca egípcia *Alopochen aegyptiacus* (*) al delta del Llobregat. S'observa una femella d'ànec mandarí *Aix galericulata* (p) a Torredembarra (hi resta tot l'any) i un mascle de la mateixa espècie (?) al pantà de Llesp (Alta Ribagorça) el 21.I. Una femella de bec de serra gros *Mergus merganser* (p) era present al delta del Llobregat el 3.I.

El cens hivernal d'aquest any mostra que aquest no ha estat un bon hivern per als ànecs (vegeu Apèndix III). Cal ressaltar, però, les observacions de morell xocolater *Aythya nyroca* (10

exs.), morell buixot *Aythya marila* (un ex. als aiguamolls de l'Empordà), ànec negre *Melanitta nigra* (18 exs.) i ànec fosc *Melanitta fusca* (2 exs. al delta de l'Ebre). Nou milans reials *Milvus milvus* s'observen en ple període hivernal a Abella de la Conca (16.I). Tal com ja passar l'hivern anterior, es va detectar un jòc d'arpella pàl·lida *Circus cyaneus* als aiguamolls de Empordà, aquest any amb 8 exs. el 24.I. Es va constatar la hivernada de l'aguila pescadora *Pandion haliaetus* a tres punts de Catalunya (delta de l'Ebre, aiguamolls de l'Empordà i embassament de Flix) i la hivernada d'aguila calçada *Hiraelus pennatus* al delta de l'Ebre, amb 5 contactes durant tot l'hivern. Interessant nova observació d'hivernada de guatlla *Coturnix coturnix* al Priorat el 3.I. Durant el cens hivernal es produeix el màxim històric de 12 gambes verdes *Tringa nebularia* als Aiguamolls. S'observa un territ gros *Calidris canutus* al delta de l'Ebre entre els dies 19 i 24, i hi ha diverses citacions de becadell sord *Lymnocyptes minimus* als Aiguamolls (24.I/26.II) i al delta del Llobregat (3 exs. el 17.I). Són remarcables les observacions de paràsit cuapunxagut *Stercorarius parasiticus* a Torredembarra (2 exs.) i al delta del Llobregat (8 exs.), on també han estat observats dos exemplars de paràsit gros *Catharacta skua*. Continua la hivernada de gavina capblanca *Larus genei* al delta de l'Ebre (167 exs.), així com de gavina corsa *Larus audouinii* (21 ex.) per bé que en aquesta espècie també es van veure individus hivernants al delta del Llobregat (2 exs.) i a Torredembarra (1 ex.). Durant els mesos de gener i febrer va romandre un ex. de gavina cendrosa *Larus canus* a la desembocadura del Besòs; a finals de gener un altre individu d'aquesta espècie sovintejava pel port de Blanes. Cal prestar atenció a les dades d'hivernada al delta de l'Ebre, tant de fumarell carablanc *Chlydonias hybrida* (184 exs.) com de xatrac gros *Sterna caspia* (3 exs.). Durant el cens hivernal es comptabilitzaren un espectacular total de 1.108 exs. de gavot *Alca torda* en tot el delta del Llobregat (17.I). Dos exemplars de falciot *Apus apus* van aparèixer a Mont-ral el 8.I, i un exemplar d'oreneta *Hirundo rustica* va ser vist el 29.I, podent-se tractar d'un migrant primerenc.

El 24.I ens va deparar la sorpresa de la captura per anellament d'un rossinyol *Luscinia megarhynchos* al riu Llobregat (citació completament hivernal). Durant aquest mes es varen albirar diverses concentracions importants de tord ala-roig *Turdus iliacus*, destacant els 30 exs. de la Cerdanya el 24.I i els 50 exs. de Collsuspina, a Osona. Un pela-roques *Tichodroma muraria* va aparèixer el 18.I al campanar de l'església d'Erill la Vall, a l'Alta Ribagorça. Prop d'Àger, a la Noguera, es va observar un jòc de *Pyrrhocorax pyrrhocorax* amb prop de 200 exs., i a Llesú (Pallars Sobirà) un estol de la mateixa espècie amb més de 350 exs. Un exemplar albi d'estornell vulgar *Sturnus vulgaris* era present a Reus el 14.I. No deixa de sorprendre la citació de polls de pardal *Passer domesticus* trobats morts recentment el 30.I a Salt. Així mateix aquest mes de gener també es van observar (com en anys anteriors) grups nombrosos de pinsans mecs *Fringilla montifringilla*; aquest any uns 100 exs. a la fageda d'en Jordà, a la Garrotxa entre els dies 3 i 5. Un bàndol de més de 100 exs. de gratapalles *Emberiza cirulus* va ser observat el 23.I a Abella de la Conca, nombre força elevat per a aquesta espècie.

Febrer

A principis de mes (6.II) es van sentir els primers cants nupcials de cabusset *Tachybaptus ruficollis* als aiguamolls de l'Empordà, mentre que el 15.II s'observaren parades nupcials de cabussó emplomallat *Podiceps cristatus* al delta del Llobregat. Es veié una baldriga mediterrània *Puffinus yelkouan* el 19.II al delta de l'Ebre, i en un recompte hivernal van observar-se 61 mascarells *Sula bassana* al delta del Llobregat, localitat on el 21.II es va albirar un exemplar de corb marí emplomallat *Phalacrocorax aristotelis*. El 26.II es va veure un exemplar de bitó *Botaurus stellaris*, la primera citació de migració prenupcial. Va ser espectacular el pas de més de 1.000 esplugabous *Bubulcus ibis* damunt de la ciutat de Lleida l'11.II en poc més de 20 minuts. Els dies 7 i 19 s'observà als aiguamolls de l'Empordà un martinet *Egretta sp.* amb caràcters típics tant de *E. garzetta* com de *E. alba*. Diversos exs. de martinet blanc *Egretta alba* foren detectats entre mitjans i finals de mes a l'Empordà.

Aquest mes ens donà les primeres citacions, força primerenques, de l'any d'agró roig *Ardea purpurea* (observacions del 14.II al pantà de Foix i el 21.II al delta del Llobregat), i també de capó reial *Plegadis falcinellus* (vist el 13.II als aiguamolls de l'Empordà). Per contra, el 19.II va tenir lloc la darrera observació hivernal d'oque *Anser anser* als aiguamolls de l'Empordà. També durant aquest mes van començar a arribar els primers xarrasclets *Anas querquedula* (el 14.II al pantà de Foix i el 17.II als aiguamolls de l'Empordà). Sorprenen els 29 exs. de morell cap-roig *Aythya ferina* que van aparèixer el 21.II al pantà de Camelis, al Segrià. Als Aiguamolls es van observar tres exemplars de morells buixots *Aythya marila*, on també va aparèixer el 18.II una femella possible híbrid de morell buixot i de plomall *Aythya marila* x *fuligula*. El 22.II, de forma sorprenent, es va veure un esparver d'espatlles vora Mataró, al Maresme. La primera citació d'aufrany *Neophron percnopterus* enguany va ser el 19.II al Pont de Suert, citació força primerenca tenint en compte que al Pirineu no acostumen a arribar fins al març. Igualment primerenca va ser la primera citació d'àguila marcenca *Circus gallicus*, un exemplar a Osona el 28.II, el mateix dia que també es va observar la primera parella d'esparvers cendrosos *Circus pygargus* als aiguamolls de l'Empordà. També als aiguamolls de l'Empordà i, a l'igual que les citacions anteriors, el 28.II es van observar les tres espècies del gènere *Porzana*: polla pintada *Porzana porzana*, rasclotó *Porzana parva* i rasclot *Porzana pusilla*, totes tres primeres dates de migració prenupcial; en aquesta darrera espècie, força escassa a casa nostra, destaca també la citació el 7.II d'un exemplar hivernant al delta del Llobregat. Durant un parell de dies van romandre dos exemplars de grua *Grus grus* als aiguamolls de l'Empordà, de l'1 al 3.II, abans de continuar la seva migració prenupcial. S'ha de destacar la citació de 22 exs. de sisó *Tetrax tetrax* a Alguaire el 26.II, observació molt interessant quant a nombre d'exemplars. Durant aquest mes també es van observar les primeres dates en el pas prenupcial d'algunes espècies de limícoles, com el corriol petit *Charadrius dubius* (17.II als aiguamolls de l'Empordà), el becadellet sord *Lymnocyptes minimus* (27.II als aiguamolls de l'Empordà), el tètol cuanegre *Limosa limosa* (28.II als aiguamolls de l'Empordà), la gamba roja *Tringa totanus* (25.II als aiguamolls de l'Empordà) i la gamba verda *Tringa nebularia* (15.II al delta del Llobregat). S'ha de destacar el cas del corriol camanegre *Charadrius alexandrinus* que al delta de l'Ebre el 26.II ja tenia ous al niu; data de nidificació força primerenca. Va ser força interessant el grup de 22 xurres *Pterocles orientalis* observades al Segrià el 26.II, que podria correspondre a una agrupació hivernal de tots els exemplars catalans d'aquesta espècie. Els primers cucuts reials *Clamator glandularis* de l'any van ser observats a Alfés i a Banyeres del Penedès el 15.II, tal i com va succeir en anys anteriors. Per contra, molt primerenca per a aquesta espècie és l'observació de 2 ballestes *Apus melba* que es van veure el 22.II a Sentmenat, quan la norma és que no apareguin fins al març o principis d'abril. L'entrada de colltorts *Jynx torquilla* a principis de mes en diferents punts del territori català (aiguamolls de l'Empordà, delta del Llobregat, ...) concorda plenament amb les dades d'altres anys. Ja a mitjans del mes, el 18.II, van començar a cantar les primeres aloses *Alauda arvensis* als aiguamolls de l'Empordà, a l'igual que els primers bitxacs *Saxicola torquata* que ho van fer el 18.II. Durant aquest mes van arribar les primeres citacions de diverses espècies: oreneta cuablanca *Delichon urbica* (21.II a Torredembarra) i cuereta groga *Motacilla flava* (22.II al delta del Llobregat). En el decurs d'aquest mes encara van haver-hi força observacions d'espècies hivernants, com la griva cerdana *Turdus pilaris*, el durbec *Coccothraustes coccothraustes* i el pinsà mec *Fringilla montifringilla*.

Març

Durant el mes de març es van efectuar les darreres observacions de calàbria petita *Gavia stellata*, 3 individus al delta de l'Ebre el 7.III i un exemplar a la badia del Ter el 8.III. La calàbria agulla *Gavia arctica* continuà present amb un màxim de 30 exemplars a la badia del Ter el 28.III. La primera baldriga cendrosa *Calonectris diomedea* va aparèixer mar endins al

delta de l'Ebre el 30.III. A Vilanova i la Geltrú s'observaren els primers ocells de tempesta *Hydrobates pelagicus* el 16.III. Progressivament es va produir l'arribada de les ardèides estivals: s'observà el primer martineta menut *Ixobrychus minutus* al delta del Llobregat el 7.III i a Sant Fost de Campsentelles el primer martineta ros *Ardeola ralloides* el 15.III. S'inicià la migració prenupcial de la cigonya negra *Ciconia nigra* amb l'observació d'un exemplar el 14.III a la Jonquera, així com la del becplaner *Platalea leucorodia*, amb dues observacions el 7.III, un individu al delta del Llobregat i 2 exemplars al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. A Osona s'observà un grup d'oques vulgars *Anser anser* de 45-50 exemplars volant en direcció nord. Entre 25-40 exemplars d'ànec negre *Melanitta nigra* a la desembocadura del Besòs el 13.III, i destaca l'observació tardana d'un ànec fosc *Melanitta fusca* al delta de l'Ebre el 29.III. A l'Urgell, una parella d'esperver d'espallles negres *Elanus caeruleus* inicià la posta en un ametller a mitjans de març. Al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà s'observaren els dos primers milans negres *Milvus migrans* de l'any el 5.III, mentre que 300 individus foren vistos en un jòc al Noguera Pallaresa l'11.III. Aquest any al mes de març es va tornar a observar un trencalòs *Gypaetus barbatus* fora de la seva àrea de distribució habitual, un individu adult el 20.III a la Secuita, al Tarragonès. El 25.III s'observà al Parc Natural del cap de Creus un mascle adult d'arpella pàl·lida russa *Circus macrourus* (h) primera citació homologada per a la península Ibèrica. El pas prenupcial de l'àguila pescadora *Pandion haliaetus* va començar amb l'observació d'un individu al delta del Llobregat el 12.III, i els primers xoriguers petits *Falco naumanni* arribaren a la Noguera el 13.III. La primera guatlla *Coturnix coturnix* s'escoltà a Torres de Segre el 22.III. D'entre les darreres observacions de grues *Grus grus*, destaca el grup de 24 exemplars a la Jonquera el 12.III, i l'últim exemplar de l'any fou vist a Delfià el 22.III. Al delta de l'Ebre s'observaren els primers camesllargues *Himantopus himantopus* de l'any el 6.III, i el 26.III també s'hi va veure la primera perdiu de mar *Glareola pratincola*. L'última becada *Scolopax rusticola* en migració prenupcial fou observada a Sant Llorenç Savall el 27.III, i el primer tètol cuabarrat *Limosa lapponica* es localitzà a Torroella de Mongtrí el 14.III. Al delta del Llobregat se cita la primera siseta *Tringa stagnatilis* de l'any el 24.III, i al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà el 31.III s'observaren 5 exemplars, el màxim en pas prenupcial aquest any. Els primers paràsits cuaamples *Stercorarius pomarinus* es van veure el 19.III, tant al delta de l'Ebre com en aigües de Barcelona. S'inicià la migració prenupcial de la gavina menuda *Larus minutus* el 5.III al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, destacant el màxim de 200 exemplars a la costa del Baix Empordà a finals de mes (29.III). A la punta de la Banya s'observà un individu de 3r any calendari de gavià argentat de potes roses *Larus argentatus*. També al Delta, en concret al port de Sant Carles de la Ràpita, es van veure 4 gavinetes de tres dits *Rissa tridactyla* el 19.III, i a finals de mes (25.III) començaren a arribar els primers currocs *Gelochelidon nilotica*. Al delta del Llobregat s'observà un xatrac bengalí *Sterna bengalensis* (p) adult en plomatge nupcial el 22.III, mentre que a principi de mes s'hi detectà el primer xatrac comú *Sterna hirundo* de l'any. També al delta del Llobregat s'observà el primer fumarell negre *Chlydonias niger* el 7.III, un mes abans que l'any anterior. Es reportà una arribada primerenca de la tórtora vulgar *Streptopelia turtur*, un exemplar es va veure el 18.III al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. A Cabó, l'Alt Urgell, es trobà el primer cucut *Cuculus canorus* de l'any el 20.III. A Ginestar es detectà el primer xot *Otus scops* el 7.III. Al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà s'observaren els primers falciots *Apus apus* el 22.III. Les primeres terreroles vulgars *Calandrella brachydactyla* arribaren al delta de l'Ebre el 25.III, mentre que una parella de cotolius *Lullula arborea* ja tenia niu amb dos ous el 17.III a Mas de Barberans. La primera oreneta cua-rogenca *Hirundo daurica* es veié al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà el 10.III, una data molt primerenca. Començaren a arribar les piules estivals: al delta de l'Ebre es veié la primera piula dels arbres *Anthus trivialis* el 7.III i al delta del Llobregat el primer trobat *Anthus campestris* el 28.III. Cal destacar l'observació primerenca d'una piula gola-roja *Anthus cervinus* al delta de l'Ebre el 24.III. A Avinyonet de

Puigventós (Alt Empordà) s'observà la primera cotxa cua-roja *Phoenicurus phoenicurus* el 26.III. Com l'any passat, una de les observacions més interessants del mes de març fou un mascle de bitxac comú *Saxicola torquata* del grup *maura/stejnegeri* (h) a la serra de Collserola, la segona citació a Catalunya. A Torres de Segre s'observa el primer còlit ros *Oenanthe hispanica* el 22.III, i el 7.III el primer còlit gris *Oenanthe oenanthe* al delta de l'Ebre, on també s'hi veié la primera merla de pit blanc *Turdus torquatus* el 6.III. Al llarg d'aquest mes començaren a arribar les boscarles: al delta de l'Ebre s'escoltaren els primers cants de boscarler comú *Locustella luscinioides* el 25.III, on també s'hi observà la primera boscarla dels joncs *Acrocephalus schoenobaenus* el 8.III, i al pantà d'Utxesa un exemplar de boscarla de canyar *Acrocephalus scirpaceus* cantant el 22.III fou la primera citació de l'any. Als aiguamolls de l'Empordà es localitzà la primera bosqueta vulgar *Hippolais polyglotta* el 16.III. El primer tallarol de garriga *Sylvia cantillans* es veié a 20 milles mar endins al delta de l'Ebre el 19.III. A la serra de Collserola se cità el primer mosquiter pàl·lid *Phylloscopus bonelli* el 28.III, i el 27.III s'hi observà el primer mosquiter de passa *Phylloscopus trochilus* de l'any. A Vilarig – Cistella (Alt Empordà) es trobà un niu de raspinell *Certhia brachydactyla* amb 4 ous el 25.III. Els primers oriolos *Oriolus oriolus* es detectaren el 15.III al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà. A Torredembarra s'observà un poll volander de garsa *Pica pica* el 7.III. És remarcable l'observació d'una llucareta *Serinus citrinella* al Priorat el 12.III per la llunyania de la zona de cria més pròxima.

Abril

La darrera observació de calàbria agulla *Gavia arctica* en pas prenupcial d'enguany es va fer a la badia de Roses el 3.IV. A Sant Adrià del Besòs el 14.IV es va presenciar el pas de 54 ocells de tempesta *Hydrobates pelagicus* en migració primaveral. El 28.IV encara s'observaren 28 exemplars immaturs de mascarell *Sula bassana* al delta del Llobregat. Foren increïbles les observacions dels dies 3 i 9 quan es van veure entre 7 i 9 bitons *Botaurus stellaris* volant en direcció NE sobre els aiguamolls de l'Empordà. El 5.IV es va produir, de forma simultània, l'arribada a les tres grans zones humides del litoral català de martinet ros *Ardeola ralloides*. Tres agrons blancs *Egretta alba* foren albirats als aiguamolls de l'Empordà el 9.IV. Es van obtenir un bon nombre d'observacions de cigonya negra *Ciconia nigra* durant el seu pas sobre Catalunya: un exemplar a Navata el 10.IV, un a Alàs el 9.IV i un altre a la serra de Castellallat el 18.IV. El 21.IV s'observà un mascle de morell xocolater *Aythya nyroca* igualment al delta del Llobregat. Es veié una femella de falcó cama-roig *Falco vespertinus* a Vilaüit el 30.IV. Bon mes quant a citacions de rasclotó *Porzana parva*: 1 anellament al delta de l'Ebre el 15.IV i 10 exemplars detectats als aiguamolls de l'Empordà el dia 4 (8 individus!) i 30 (1 individu) i al delta del Llobregat el 15.IV (1 individu). El 23.IV al delta de l'Ebre es produí una de les poques observacions que solen fer-se de rasclotó *Porzana pusilla*. Durant el seu pas prenupcial, es va observar un nombre bastant elevat de territs de Temminck *Calidris temmincki* dels quals destaquen els 5 exemplars vistos als aiguamolls de l'Empordà el 25.IV i 12 exs. observats el 9.IV en uns arrossars del delta de l'Ebre. El 17.IV es veié un individu albí de gavina capblanca *Larus genei* al delta de l'Ebre. El 19.IV s'observà al delta del Llobregat un exemplar de gavina cendrosa *Larus canus*. El 18 es veieren 13 xatracos grossos *Sterna caspia* al delta de l'Ebre. La primera citació del pas primaveral de fumarell alablanc *Chlidonias leucopterus* es produí al delta del Llobregat el 27.IV. A Bellpuig se sentiren els primers abellerols *Merops apiaster* el 6.IV, mentre que Tiana fou la primera localitat on es reportà l'arribada primaveral del gaig blau *Coracias garrulus* d'aquest any, amb un exemplar observat el 18.IV. Tant aquest mes com el següent, s'observaren sengles parelles de picot garser petit *Dendrocopos minor* a Olot i a la Vall de Bianya. La primera alosa becuda -encara no s'havia vist mai a Girona- *Chersophilus dupontii* va ser observada als aiguamolls de l'Empordà el 25.IV, en plena època de cria. Al delta del Llobregat i a Cubelles es van observar sengles piules gola-roges *Anthus*

cervinus els dies 14 i 29. Un mascle de la subespècie *feldegg* de cuereta groga *Motacilla flava* s'anellà als aiguamolls de l'Empordà el 27.IV. Tres mascles de boscarla d'aigua *Acrocephalus paludicola* van ser sentits cantant als aiguamolls de l'Empordà el 14.IV. Les primeres observacions de balquer *Acrocephalus arundinaceus* es produïren simultàniament arreu de Catalunya el 5.IV. Els primers mosqueters xiulaires *Phylloscopus sibilatrix* de l'any van ser observats el 14.IV, tant als aiguamolls de l'Empordà com al delta del Llobregat. A Palau Saverdera el 25.IV es van obtenir les dues primeres citacions d'aquest any per a la trenca *Lanius minor*. Després de la seva cria a les pinedes de la serra de Castelltallat s'anellà un jove de llucareta *Serinus citrinella* el 9.IV.

Maig

El 27.V s'observaren 260 exemplars de baldriga balear *Puffinus mauretanicus* juntament amb 14 ocells de tempesta *Hydrobates pelagicus* i un mascarell *Sula bassana* a 7.5 milles de l'escullera de Barcelona. El 6.V s'observà un exemplar de cigonya negra *Ciconia nigra* sobrevolant Barcelona. A l'illa de Buda es descobriren 4 nius de capó reial *Plegadis falcinellus* el 26.V (2 més el 26.VI). Al delta del Llobregat, el 24.V s'observà un exemplar de becplaner *Platalea leucorodia* com a darrera citació de la migració prenupcial. Els dies 5 i 7 s'observà un exemplar adult de flamenc petit *Phoeniconaias minor* (p) al delta de l'Ebre. El 21.V es varen veure un màxim de 9 morells xocolaters *Aythya nyroca* al delta del Llobregat, probablement només dos d'ells d'origen salvatge. S'observà una femella de bec de serra gros *Mergus merganser* als aiguamolls de l'Empordà el 2.V. El 23.V es va observar un exemplar d'esperver d'espatlles negres *Elanus caeruleus* als aiguamolls de l'Empordà, podria tractar-se del mateix individu vist els dos anys anteriors. Els dies 1 i 31 es van veure sengles mascles de falcó cama-roig *Falco vespertinus* també als aiguamolls de l'Empordà, així mateix es veié un mascle jove al delta del Llobregat el 15.V; però destaca encara més l'observació de 3 exemplars lluny del litoral, en concret a Alfés, igualment el 31.V. El dia 8 es veieren 2 exemplars de territ de Temminck *Calidris temmincki* en uns arrossars de Pals i el 21 se n'observà un als aiguamolls de l'Empordà, cosa que constitueix l'observació més tardana d'aquesta espècie mai feta a Girona. L'últim becadell sord *Lymnocyptes minimus* en pas prenupcial s'observà el primer de mes als aiguamolls de l'Empordà. Un tètol cuabarrat *Limosa lapponica* va ser observat els dies 1 i 2 en una localitat tan poc habitual per a l'espècie com Aitona. Els últims exemplars de siseta *Tringa stagnatilis* van ser vistos al delta de l'Ebre el 22.V. El 13.V s'observaren 2 paràsits cua ampla *Stercorarius pomarinus* adults a 2 milles de Vandellòs, un d'ells de fase fosca. En aigües de Barcelona es veié la darrera gavineteta de tres dits *Rissa tridactyla* el 27.V, data molt més tardana del que és habitual per a l'espècie. Un any més es tornà a veure el xatrac bengalí *Sterna bengalensis*, el 13.V s'observà un ex. al delta del Llobregat (?), mentre que al delta de l'Ebre (?) el 19.V es presencià la còpula d'un exemplar d'aquesta espècie amb un xatrac becllarg *Sterna sandvicensis*; la parella continuà sota observació i es comprovà el seu èxit reproductor (un poll volander). A 7.4 milles aigües de Barcelona endins es produí l'observació d'un exemplar de fraret *Fratereula arctica* el 27.V. El dia 10 s'escoltà un mascle de mussol pirinenc *Aegolius funereus* a Fígols, probablement la localitat més meridional de la seva àrea de distribució a Catalunya. És destacable l'anellament d'una parella d'oreneta cua-rogenca *Hirundo daurica* a l'interior d'una petita cova a la Palma d'Ebre el 17.V. També aquesta data recull l'observació, realment infreqüent per l'avançat de la temporada, d'un tord ala-roig *Turdus iliacus* al parc Güell de Barcelona. Una bosqueta icterina *Hippolais icterina* va ser anellada al delta de l'Ebre el 10.V. La darrera observació de mosqueter xiulair *Phylloscopus sibilatrix* té lloc al delta de l'Ebre el 12.V. Un exemplar de mosqueter comú *Phylloscopus collybita* fou anellat als aiguamolls de l'Empordà en una data tan tardana pel que pertoca a la seva fenologia de pas primaveral com és el dia 22.

Juny

Mes en què es van recollir un bon nombre de dades reproductores. Al marge d'aquestes, es produïren les primeres observacions de l'estiu de la baldriga mediterrània *Puffinus yelkouan*. Entre els escassos mascarells *Sula basana* estiuejants destacà un adult a l'escullera del port de Barcelona el 30.VI. El corb marí gros *Phalacrocorax carbo*, tot i no criar-hi, manté 13 exs. al llarg de tot l'estiu al delta de l'Ebre. És remarcable també els 57 corbs marins emplomallats *Phalacrocorax aristoteles* de la Falconera, al Garraf, l'1.VI. Entre els ardèids s'ha de destacar les postes de bernat pescaire *Ardea cinerea* trobades al delta de l'Ebre, on no cria regularment l'espècie i en una data en què ja es comencen a veure joves dispersant-se fora de les àrees de cria. El dia 13 també proporciona l'observació d'una cigonya negra *Ciconia nigra* al delta de l'Ebre. Durant el juny van tenir lloc les primeres observacions d'ocells en dispersió o en migració d'alguns ànecs. Entre aquestes, és interessant l'observació d'una femella de morell de plomall als aiguamolls de l'Empordà el 25.VI.

Pel que fa als rapinyaires, es van recollir les primeres dades conegudes de la reproducció de l'esperver d'espatlles negres *Elanus caeruleus* a Catalunya. En concret, els primers dies de juny van volar dos polls d'una parella que nidifica a l'Urgell i el 10.VI es trobà un niu amb 4 ous a la Segarra, tot i que finalment va fracassar sembla que per causes naturals. Entre les observacions estivals destaquen els més de 80 exs. de milà negre *Milvus migrans* en un abocador a Preixens el 9.VI. Hi ha també observacions de voltor *Gyps fulvus* i àguila pescadora *Pandion haliaetus* fora de les seves zones d'aparició habituals; el darrer falcó cama-roig *Falco vespertinus* de la migració prenupcial i les habituals observacions de falcó de la reina *Falco eleonora* en diferents punts del litoral. Tot i no tornar-se a comprovar la cria als secans de l'arpella pàl·lida *Circus cyaneus* s'ha de destacar l'observació el 9.VI d'1 mascle adult als plans de Sió.

El 2.VI es detectà a l'Encanyissada, al delta de l'Ebre, un mascle territorial de rascletó *Porzana parva*, un dels pocs indicis de cria coneguts d'aquesta espècie a Catalunya. Entre les limícoles, al mes de juny es va ajuntar la cria de diverses espècies amb la cua dels migrants prenupcials i amb els ja més freqüents inicis de la migració postnupcial o moviments de dispersió. Aquest seria possiblement l'origen de les fredelugues observades a l'Empordà i al Segrià. Com en anys anteriors, al delta de l'Ebre resten alguns tètols cuanegres *Limosa limosa*, tot i que aquest any en nombre prou important, 117 exs. al Garjal i un mínim de 350 exs. a la punta de la Banya. El juny també proporcionà algunes observacions de siseta *Tringa stagnatilis* als tres principals aiguamolls litorals. Continuen les observacions de paràsit gros *Catharacta skua* a les rodalies del delta de l'Ebre, localitat on torna a criar la gavina capnegra *Larus melanocephalus*, amb dues parelles localitzades a primers de mes. Una observació inusual fou el xatrac comú *Sterna hirundo* observat al Ter, a Manlleu el 16.VI. Durant aquest mes van ser rares les observacions del fumarell carablanc *Chlydonias hybridus* fora del delta de l'Ebre, única localitat on nia de Catalunya, i una mica més abundants les de fumarell negre *Chlydonias niger*, que no cria habitualment a Catalunya; en destacaren 12 exs. al Canal Vell el 16.VI.

A finals de juny es començaren a detectar els primers blauets *Alcedo atthis* dispersius a les localitats on no nia. El juny també va aportar l'observació d'un gaig blau *Coracias garrulus* a cavall entre el Maresme i el Vallès Oriental, lluny de les seves àrees de cria. Migrants retardats o ocells dispersius són la volada de més de 100 orenetes vulgars *Hirundo rustica* de Vilanova de Bellpuig el 6.VI i les orenetes cua-rogenques *Hirundo daurica* observades el 25.VI a Collserola i el 30.VI al barri d'Horta, a Barcelona. Les observacions d'aquest mes al litoral de cuereta torrentera *Motacilla cinerea*, pit-roig *Erithacus rubecula*, cotxa fumada *Phoenicurus ochruros* i tord *Turdus philomelos* indicarien presència d'ocells dispersius o indicis de cria en localitats on les esmentades espècies són extremament rares.

De confirmar-se, una de les observacions més interessants de tot el mes seria, sens dubte, els dos exemplars de bosqueta pàl·lida *Hippolais pallida* escoltats cantant al Remolar el

12.VI, ja que es tracta d'una espècie molt rara a Catalunya i de la qual no hi ha referències recents de cria. Molt interessant és també la detecció de la mallerenga de bigotis *Panurus biarmicus* el 7.VI al delta del Llobregat, donada la seva raresa en aquesta localitat i que, a més, es troba en greu perill d'extinció a Catalunya. Difícil de catalogar és la femella de lluer *Carduelis spinus* observada el 28.VI a Collserola. Les 9 cornelles *Corvus corone* de Bell-lloc del 14.VI suposen un nombre molt elevat i en una data atípica per a una localitat on aquesta espècie és un visitant ocasional.

Juliol

Durant el juliol començaren les importants concentracions de baldriga cendrosa *Calonectris diomedea* enfront de la costa catalana. Pel que fa als ardèids, sobta l'observació d'un bitó *Botaurus stellaris* als estanys de Sils el 25.VII, que podria tractar-se d'algun moviment de dispersió. Als Aiguamolls també es produí l'observació de 2 cigonyes negres *Ciconia nigra* a partir del 28.VII. El recompte aeri dels polls de flamenc *Phoenicopterus ruber* de la colònia de la punta de la Banya donà un resultat de 476 polls, ja a punt de volar, el 14.VII, amb un èxit reproductor molt menor que els anys anteriors. En aquest mes es detectaren les primeres arribades postnupcials d'alguns ànecs com el xarxet *Anas creca* o el xarrasclet *Anas querquedula*. S'ha de destacar la reproducció d'una parella de grisets *Anas strepera* en una bassa del Pla d'Urgell, ja que habitualment aquesta espècie no cria a l'interior de Catalunya.

El darrer poll de trencalòs *Gypaetus barbatus* va deixar el niu el 16 de juliol, a l'edat de 133 dies mentre que apareixien diversos joves de voltor *Gyps fulvus* lluny de les seves àrees de distribució. S'inicià la migració de l'esperver cendrós *Circus pygargus* i la dispersió dels primers joves d'àliga cuabarrada *Hieraaetus fasciatus* fora de les àrees de cria. Va continuar també el degoteig d'observacions de falcó de la reina *Falco eleonora*, algunes prou a l'interior, com és el cas del Berguedà, amb 2 exs al serrat de Sant Isidre el 25.VII

Les primeres polles pintades *Porzana porzana* es començaren a veure a mitjans de mes. En el cas del sisó *Tetrax tetrax* els primers grups postreproductors encara coincideixen en el temps amb part de les femelles que encara tenen polls. Un cas semblant al que passaria amb l'observació de 3 torlits *Burhinus oedipnemus* al delta del Llobregat, entre el 5 i el 10.VII, en una zona on no nien. En moltes altres espècies de limícoles continuà l'arribada dels primers migrants postreproductors. En aquest cas es trobarien la majoria dels territs *Calidris sp. pl.* Simultàniament es comencen a produir les primeres concentracions postnupcials dels que han criat entre nosaltres. Són interessants l'observació de 3 adults de territ gros *Calidris canutus* el 29.VII al delta de l'Ebre i la d'un jove de siseta *Xenus cinereus* a partir del 27.VII al mateix delta.

Entre els làrids s'observà el primer paràsit cuapunxegut *Stercorarius parasiticus* tardoral, en concret un ex. adult de fase clara a 9 milles davant Vandellòs el 22.VII., i la primera gavina menuda *Larus minutus*; un ex. adult a la mateixa localitat el 28.VII. Començaren també a observar-se les primeres gavines capnegres *Larus melanocephalus* i les primeres grans entrades de gavines rialleres *Larus ridibundus*.

La segona meitat de juliol és el mes en que abandonen el niu els gaigs blaus *Coracias garrulus* que nien a l'Empordà i plana de Lleida. Dades interessants de cria són també el niu amb polls de pela-roques *Tichodroma muraria* trobat al Pedraforca el 23.VII. També durant aquest mes iniciaren la migració postnupcial alguns petits passeriformes que no crien entre nosaltres com el boscaler pintat gros *Locustella naevia*, la boscarla dels joncs *Acrocephalus schoenobaenus* i el mosquiter de passa *Phylloscopus trochilus*. Un mínim de 25 còlits negres *Oenanthe leucura* detectats al Perelló el 25.VII, o la concentració de més de 250 gralles *Corvus monedula* a Vila-sacra el 20.VII foren agrupacions interessants a destacar.

Agost

D'aquest mes destaquen algunes concentracions d'ocells durant la migració postnupcial, així com els primers registres del pas de tardor per a moltes espècies. Així mateix, també apareixen registres de migrants rars o divagants. N'és destacable la gran concentració de baldriga cendrosa *Calonectris diomedea* a les illes Formigues (400 exs.) i al delta de l'Ebre (300 exs.) a mitjans i finals de mes, respectivament. Cal qualificar com a sorprenent una observació de bitó *Botaurus stellaris* al delta del Llobregat, probablement en dispersió postreproductora. També dins dels ardèids es van registrar concentracions migratòries, com els 62 exemplars de martinet de nit *Nycticorax nycticorax* al delta del Llobregat, i la curiosa dada d'un berrat pescaire *Ardea cinerea* al Pallars Sobirà a 2.150 m d'alçada, que representa un nou rècord. El 30.VIII va detectar-se al delta de l'Ebre un mascle en eclipsi de xarxet alablau *Anas discors* (p), el quart registre per al Delta i en una època poc habitual. Fou remarcable la concentració postnupcial d'aufransys *Neophron percnopterus* en un joc del Pont de Suert que el 7.VIII aplegava 21 exs. Es va comprovar per primera vegada la nidificació a la Segarra de l'àliga calçada *Hieraeetus pennatus*, i es va veure un poll a les rodalies del niu. La siseta *Tringa stagnatilis* es va observar en migració postnupcial a les tres principals localitats del litoral, amb un màxim d'observacions durant el mes d'agost (50% de les citacions postnupcials). En cas de ser homologada, l'observació d'una xivitona maculada *Actitis macularia* (p) als aiguamolls de l'Empordà el 24.VIII es tractaria de la primera citació d'aquest limícola nord-americà a la província de Girona i la tercera de Catalunya. Una altra raresa del mes d'agost fou l'observació d'un xatrac reial *Sterna maxima* (p) al delta del Llobregat l'11.VIII, del qual només existeixen tres registres precedents a Catalunya. Nidificació a Sitges de l'oreneta cua-rogenca *Hirundo daurica*, de la qual es va trobar un niu amb polls el 19.VIII. És d'interès la citació de reproducció del trobat *Anthus campestris* al Berguedà a una altitud de 1.600 m. Noves dades de boscarla d'aigua *Acrocephalus paludicola* a primers d'agost als aiguamolls de l'Empordà. A finals de mes hi hagué una nova observació de tallarol xerraire *Sylvia curruca* (p) al delta del Llobregat; molt interessant per tractar-se d'una espècie molt rara a Catalunya. Concentracions postnupcials de gralla *Corvus monedula* amb un màxim de 140 exs. a l'Alt Empordà a finals de mes.

Setembre

En aquest mes destaquen principalment les grans concentracions d'ocells en migració, així com alguns casos de reproducció tardana. També és freqüent l'observació d'ocells migrants rars o divagants. En el litoral es va observar un màxim de 120 cabussets *Tachybaptus ruficollis* al delta del Llobregat al començament de mes, mentre que a les comarques de l'interior (Segrià) les concentracions màximes assolien 20 exemplars. El 24.IX va sorprendre una parella de cabussó emplomallat *Podiceps cristatus* fent parada nupcial al Canal Vell, delta de l'Ebre, indicis de reproducció molt tardans. Entre els ardèids destaca la concentració de 270 exs. de martinet blanc *Egretta garzetta* al delta del Llobregat l'11.IX. La migració de la cigonya negra *Ciconia nigra* va ser evident durant aquest mes amb un màxim de 17 citacions i 37 exemplars observats. De l'oca vulgar *Anser anser* en destaca un estol de 26 exemplars migrant al setembre (26.IX) pel delta de l'Ebre. Aquest mes també va arribar un ànec marbrenc *Marmorenetta angustirostris* al delta de l'Ebre el 24.IX, que podria suggerir moviments dispersius entre aiguamolls circummediterranis. Va ser interessant l'observació d'un exemplar de xoriguer petit *Falco naumanni* a la Llagosta (Vallès Oriental) el 21.IX. El falcó cama-roig *Falco vespertinus* també es va deixar veure aquest mes (26.IX) pel delta del Llobregat. Aquest any, les primeres esmerles *Falco columbarius* es van detectar al setembre, on destacà una observació a 2.450 m d'altitud a Setcases el 6.IX. L'observació de dos territs pectorals *Calidris melanotos* (p) a mitjans de setembre al delta de l'Ebre significà el sisè any consecutiu amb presència d'aquest limícola divagant, originari d'Amèrica del Nord o del nord-est de Sibèria.

L'única observació de l'any de la siseta cendrosa *Xenus cinereus* (p) va ser al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, on hi va romandre uns quants dies i que representa la quarta citació coneguda a Girona. Un exemplar albí d'oreneta cua-blanca *Delichon urbica* va ser observat a la desembocadura del Francolí l'1.IX. La dada d'un titella *Anthus pratensis* als aiguamolls de l'Empordà l'11 de setembre és la més primerenca dels últims tres anys. Del tallarol trencamates *Sylvia conspicillata* hi ha interessants observacions postnupcials a Collserola i Tiana, on l'espècie és molt rara. Aquest mes també hi ha dos registres d'un migrador transaharià molt rar a Catalunya, el papamosques de collar *Ficedula albicollis* (p) als deltes de l'Ebre i del Llobregat. L'observació de principis de setembre a Vila-seca d'una mallerenga de bigotis *Panurus biarmicus* fou força interessant, donat que és una data molt primerenca. D'entre els còrvids cal remarcar l'observació d'un jòc de més de mig miler de garses *Pica pica* a Manresa i les observacions de gralla de bec vermell *Pyrhocorax pyrrhocorax* en àrees costaneres com ara a Collserola.

Octubre

Durant aquest mes es començà a detectar el moviment de cabussos collnegres *Podiceps nigricollis* en diverses localitats: fins a 8 exs. al pantà del Foix a principi de mes, 3 exs. al Bages entre el 10-12.X i 1 ex. al pantà de Camelis a Torres de Segre. Com és habitual, a partir d'aquest mes s'albiren concentracions importants de baldrigues a diversos punts de la costa, tant de la baldriga balear *Puffinus mauretanicus* amb més de 100 exs. davant de l'Estartit el 25.X i més de 80 exs. al cap de Begur el 24.X, com de la baldriga mediterrània *Puffinus yelkouan*. Així mateix, puntualment es pot observar pas de mascarells *Sula bassana* com els 30 exs. comptabilitzats al cap de Begur (Baix Empordà) el 25.X. Al Baix Llobregat s'observà el darrer ex. de martinet ros *Ardeola ralloides*, al canal de cal Roc (delta del Llobregat) el 5.X i posteriorment un altre ex., potser el mateix, al aiguamolls de Molins de Rei el 15.X. Als aiguamolls de l'Empordà es comptabilitzaren fins a 3.730 esplugabous *Bubulcus ibis* al jòc de la gola del riu Muga el 21.X mentre que en els arrossars de Pals s'hi pogueren veure concentracions de diverses desenes d'ardèides, i a Lleida s'observà un agró blanc *Egretta alba* el 20.X. Durant aquest mes encara s'observaren almenys 2-3 cigonyes negres *Ciconia nigra* a la serra de Collserola i el delta del Llobregat els dies 7, 17 i 18.X. A meitat d'octubre als aiguamolls de l'Empordà s'hi van comptar 52 cigonyes blanques *Ciconia ciconia* la majoria d'elles probablement formen part de la població nidificant reintroduïda al Parc i que no migra. Durant l'octubre s'observà pas de flamencs a localitats com el delta del Llobregat, 33 exs. el 13.X, amb 4 exs. joves que es quedaren uns dies al Remolar. Més inusual fou la presència d'un flamenc jove als arrossars d'Aitona al Segrià des del 17.X. D'origen potser domèstic durant aquest mes s'observà una oca egípcia *Alopochen aegyptiacus* (?) als aiguamolls de Molins de Rei des del 15.X i també una femella d'ànec mandarí *Aix galericulata* (?) al riu Francolí prop de Constantí l'1.X. També al riu Francolí, a la desembocadura a Tarragona, continuà present el xarxet marbrenc *Marmaronetta angustirostris* observat des de l'agost. Força interessant va ser l'observació d'un morell buixot *Aythya marila* a la bassa de Sanavastre (Cerdanya) el 27.X probablement la primera d'aquesta espècie a la comarca. Durant l'octubre encara s'observaren grups d'aligots vespers *Pernis apivorus* en migració com els 16 exs. albirats al Canal Vell el 14.X. Al Pirineu es veieren els primers intents de còpula de trencalòs *Gypaetus barbatus* el 15.X. Un dels al·licients d'aquest mes va ser la presència d'un aligot calçat *Buteo lagopus* (p) als aiguamolls de l'Empordà des del 19.X. De forma simultània, el 4.X es van observar 6 i 4 exs. de falcó de la reina *Falco elonora* al delta del Llobregat i Muntanyans de Torredembarra. Al Canal Vell es varen observar diversos exs. de polles pintades *Porzana porzana* entre el 20 i el 27.X i un mascle de rasclotó *Porzana parva* el 22 i 23.X. Cap a final de mes, el 25.X encara s'hi comptaren 23 garses de mar *Haematopus ostralegus* al Delta de l'Ebre. El 17.X s'observà una daurada petita no identificada a nivell específic (ame-

ricana o del Pacífic) *Pluvialis dominica/fulva* (h) als arrossars de Fondo (Segrià) que suposà la segona citació homologada per a Catalunya. Seguint amb la tònica de rareses, el 31.X es trobava al delta del Llobregat un tetolet beclarg *Limnodromus scolopaceus* (h) que suposava la primera citació per a Catalunya i la 8ª per a l'Estat. També al delta del Llobregat el 7.X es va veure un fumarell alablanc *Chlydonias leucopterus*, darrera observació postnupcial d'aquesta espècie, mentre que el 16.X es veieren 376 ballesters *Apus melba* sobrevolant la zona. Durant el mes d'octubre encara s'enregistraren dues citacions tardanes de gaig blau *Coracias garrulus* en migració: un ex. a la serra de Collserola el 4.X i una a Mataró el 10.X. Per la manca de dades durant la migració postnupcial és d'interès la citació d'una piula gola-roja *Anthus cervinus* el 9.X als aiguamolls de l'Empordà. A diverses zones humides es van detectar els darrers boscalers comuns *Locustella naevia* i boscalers pintats *Locustella naevia* amb el 12.X com a darrera data de pas per a aquest últim al delta de l'Ebre. L'última citació del pas de tardor de l'escorxadador *Lanius collurio* va ser d'un ex. a Torroella de Montgrí el 10.X. L'observació més nombrosa de trencapinyes *Loxia curvirostra* va albirar-se al turó de Galzeran, Tiana, el 24.X quan es van veure 40 exs. en pas. A Arbúcies el 8.X es detectava un repicatons petit *Emberiza pusilla* (p) en un camp d'avets nadalencs barrejat enmig d'un grup de sit negre *Emberiza cia*.

Novembre

Durant aquest mes es van observar calàbries a diversos indrets: una calàbria petita *Gavia stellata* a la badia de Roses i almenys tres exs. al delta de l'Ebre, a més d'un individu a Coma-ruga i també diverses calàbries agulla *Gavia arctica* a les mateixes localitats. De la calàbria grossa *Gavia immer* s'observaren sengles exs. al delta de l'Ebre, un enfront del Fangar el 13.XI i l'altre davant el Trabucador el 15.XI. Igualment, s'albiraren 2 exs. davant la platja de Roda de Berà el 27.XI i un ex. davant els Salats i Muntanyans de Torredembarra el 23.XI. Continuar les observacions nombroses de baldriga balear *Puffinus mauretanicus* amb concentracions de més 300 individus enregistrats el 15.XI enfront de la gola de Migjorn al delta de l'Ebre. Es van detectar les primeres agrupacions grans de corb marí *Phalacrocorax carbo*: 403 exs. als Aiguamolls el 27.XI, 220 exs. al delta del Llobregat el 29.XI i 346 exs. al meandre de Flix el 17.XI. Al novembre es van efectuar el màxim anual d'observacions de bitó *Botaurus stellaris* al delta de l'Ebre; a més d'una al delta del Llobregat el 29.XI i una altra al riu Francolí a Tarragona el 28.XI. El 10.XI s'efectuà la darrera observació d'un martinet menut *Ixobrychus minutus* al delta de l'Ebre, citació tardana però que cada any es repeteix. A Sarrià de Ter (Gironès) es van censar 1.476 esplugabous *Bubulcus ibis* en un jòc mentre que a Pals s'observà un agró blanc *Egretta alba* el 13.XI i una altre al delta del Llobregat entre el 3 i el 19.XI. El darrer agró roig *Ardea purpurea* present al delta de l'Ebre es va veure el 17.XI una data força tardana per a aquesta espècie. Entre aquestes citacions tardanes cal destacar l'observació d'una cigonya negra *Ciconia nigra* sobrevolant Cambrils el 6.XI. Als arrossars del Fondo, Aitona, el flamenc *Phoenicopterus ruber* observat des de l'octubre va romandre a la zona fins el 15.XI. Als aiguamolls de l'Empordà un ànec canyella *Tadorna ferruginea* es va observar a l'estany del Cortalet el 27 i 28.XI. Al delta del Llobregat s'hi van comptar una xifra màxima de 15 ànecs blancs *Tadorna tadorna* el 24.XI, a més d'un ànec mandarí *Aix galericulata* (h) el 19.XI. Durant aquest mes van arribar els primers morells de plomall *Aythya fuligula* als aiguamolls de l'Empordà i el 19.XI s'hi comptaren 28 exs. Al delta de l'Ebre s'hi va detectar un mascle i una femella de morell buixot *Aythya marila* al Clot des del 24.XI. També al Delta, durant aquest mes es va veure l'únic ex. d'èider *Somateria mollissima* de l'any al Goleró el 28.XI; un altre ex. d'èider va aparèixer prop de les illes Medes el 23.XI. Les úniques observacions de l'any de voltor *Gyps fulvus* i àguila perdiguera *Hieraaetus fasciatus* al delta de l'Ebre van correspondre a un ex. parat als erms de la Tancada el 10.XI i un ex. al Canal Vell respectivament el 20.XI. Al delta del Llobregat va despertar gran interès un falcó

llaner *Falco biarmicus* (p) entre el 4 i el 8.XI. Als arrossars de Torres de Segre es començaren a detectar estols de fredelugues *Vanellus vanellus* i s'hi comptaren pel cap baix 1.097 exs. Els dos darrers territs de Temminck *Calidris temminckii* es van observar al delta de l'Ebre fins el 8.XI, mentre que les dues sisetes *Tringa stagnatilis* hi van romandre fins el 20.XI, sense que aquest any s'hi quedés cap individu hivernant. També al delta de l'Ebre, del 4 al 9.XI s'hi va albirar una gamba groga petita *Tringa flavipes* (p), segona citació per al Parc. Al delta del Llobregat el tetolet becllarg *Limnodromus scolopaceus* (h) detectat a final d'octubre va romandre a la zona fins el 23.XI. A Menàrguens fou remarcable l'observació d'un estol de 19 xurres *Pterocles orientalis* tenint en compte que l'espècie és força escassa. A Collserola es van observar còpules de l'única parella de duc *Bubo bubo* coneguda al Parc el 27.XI. Durant aquest mes es van anellar dos colltorts *Jynx torquilla*, un al delta del Llobregat el 20.XI i l'altre al pantà de Camelis a Torres de Segre el 21.XI. Al delta del Llobregat es va observar el picot garser gros *Dendrocopos major* a la pineda de Gavà; és el tercer any consecutiu que es detecta a la zona en aquesta època. Al Segrià es va veure una alosa becuda *Chersophilus duponti* en un guaret d'Aspa, a quatre quilòmetres de l'àrea de cria d'Alfés. Cap a final de mes al delta del Llobregat hi havia al voltant d'uns 150 roquerols *Ptyonoprogne rupestris* hivernant a la zona mentre que al seminari de Vic encara hi havia una oreneta *Hirundo rustica* el 26.XI. Una de les sorpreses més interessants d'aquest mes i de l'any fou la captura al delta del Llobregat d'una cotxa cuablava *Tarsiger cyanurus* (h) el 17.XI que va ser vista per una bona colla d'observadors. Aquesta citació és la primera de l'Estat i havia de servir per arrodonir el que va ser un novembre excitant i carregat d'emocions conjuntament amb el primer anellament de mosquiter de doble ratlla *Phylloscopus inornatus* (h) per a Catalunya, just un dia abans de la cotxa, i un mosquiter comú *Phylloscopus collybita* de la raça siberiana *tristis* (p) el dia 18.XI. Tots aquests esdeveniments conformaren un mes que no s'oblidarà en molt temps! Un altre mosquiter comú de la raça *tristis* (p) va ser capturat també per a anellament el 12.XI a l'estació del Canal Vell al delta de l'Ebre.

Desembre

Destacà la presència al llarg de tot el mes de 2 exemplars de calàbria grossa *Gavia immer* a la badia dels Alfacs, junt amb 3 exemplars més observats només el 7.XII. Hi hagué 3 observacions de calàbria petita *Gavia stellata* repartides al llarg del litoral català, però sempre d'exemplars solitaris, i les habituals concentracions de calàbria agulla *Gavia arctica*, amb un màxim d'11 exemplars tant a la badia de Roses (19.XII) com a la de Pals (13.XII). Pel que fa als cabussos, va ser remarcable la concentració de 106 cabussos emplomallats *Podiceps cristatus* davant la platja de Castelló d'Empúries el 16.XII i, especialment, les dues observacions de cabussó orellut *Podiceps auritus* a la badia dels Alfacs el 16.XII (?) i a la platja del Prat del Llobregat el 12.XII (p), seguint la tònica de 2 observacions anuals dels darrers tres anys. Es van donar, també, grans concentracions, tot i que ja habituals, de baldriga mediterrània *Puffinus yelkouan* i baldriga balear *Puffinus mauretanicus* al llarg del litoral català (1.500 exemplars a la platja de Torredembarra i més de 1.000 a la platja del Remolar, totes el 26.XII). Al delta de l'Ebre es va poder observar un pelicà vulgar *Pelecanus onocrotalus* (p) entre el 17.XI i el 3.XII. Entre els ardèids estivals a Catalunya, es va poder veure un martinet de nit *Nycticorax nycticorax* al Cortalet el 19.XII i un agró roig *Ardea purpurea* al Remolar el dia 29.XII (darrera observació de l'any). Una cigonya negra *Ciconia nigra* va ser localitzada en uns arrossars prop de Deltebre el 10.XII, que representa la segona dada hivernal d'aquesta espècie durant el 1998. Continuaren les observacions hivernals de capó reial *Plegadis falcinellus*, tot i que en punts habituals: 26 exemplars a l'illa de Buda (3.IX fins 31.XII) i 1 a l'estany del Cortalet el 28.XII. L'ibis sagrat *Threskiornis aethiopicus*, reproductor actual a l'oest de França, es va observar als aiguamolls de l'Empordà, 2 exs. el 7.XII (p) i 2 exs. al delta de l'Ebre del 28.XII al 31.XII (h). Les darreres observacions de la migració postnupcial del bec-planer *Platalea*

leucorodia es van fer a la llacuna de la Rogera entre el 23.XI i l'1.XII. La dada d'un flamenc menut *Phoeniconaias minor* (p) entre el 5.V i el 31.XII detectat a diferents punts del delta de l'Ebre és remarcable, com també ho és la d'un exemplar d'oca de galta blanca *Branta leucopsis* (?) a l'illa de Buda entre el 6 i el 28.XII. Tot i que va ser un any dolent per a la hivernada d'ànecs, fou interessant l'observació de 3 exemplars de xarrasclet *Anas querquedula* al Clot (delta de l'Ebre) entre el 29.XI i el 31.XII i 3 exs. més a Sebes (Flix) el 5.XII. El morell buixot *Aythya marila* es va poder veure a les Llaunes, als aiguamolls de l'Empordà: 1 femella entre el 8.XII i el 8.I; i entre el Clot i la badia dels Alfacs, al delta de l'Ebre: 1 mascle i 1 femella durant quasi tot el mes de desembre. També destaca una femella de morell d'ulls grocs *Bucephala clangula* a les basses de la Muga Vella, als aiguamolls de l'Empordà, el 23.XII. Pel que fa als becs de serra, a part del mitjà *Mergus serrator*, hivernant regular, cal remarcar la dada d'una femella de bec de serra petit *Mergus albellus* a la bassa del Matà el 24.XII i 2 femelles de bec de serra gros *Mergus merganser*: un als aiguamolls de l'Empordà el 22.XII i l'altre al delta del Llobregat el 23.XII. Pel que fa als rapinyaires diürns, destaca la presència d'una àguila pescadora *Pandion haliaetus* al riu Francolí (el Morell) el dia 31.XII. Un ex. de sisó *Tetrax tetrax* es va observar repetidament a l'aeroport del Prat del Llobregat al llarg del mes, i diversos grups hivernals es van localitzar al regadiu, en camps d'alfals, prop del Poal (Pla d'Urgell) i al secà d'Almenar-Alguaire. Algun territ gros *Calidris canutus* es va quedar a hivernar al delta de l'Ebre, concretament, 2 exs. al Goleró el 29.XII. També destaca l'observació molt tardana d'un ex. de territ becllarg *Calidris ferruginea* a la Rogera, el 13.XII, tot i que es tractava d'un exemplar en males condicions físiques. Es va tornar a observar, com l'any anterior, un territ de Temminck *Calidris temminckii* als arrossars del Fondo, prop d'Aitona, el 27.XII. El 13.XII es va anellar a l'illa del Ter un becadell sord *Lymnocyptes minimus*, que representa la primera dada d'aquesta espècie al Gironès. Fou interessant la presència d'un ex. de pòlit cantaire *Numenius phaeopus* hivernant al Trabucador, entre el 15.XI i el 31.XII, ja que és una espècie accidental durant l'hivern a Catalunya. Una gamba roja pintada *Tringa erythropus* es va controlar al Remolar entre el 16 i el 22.XII, dada curiosa perquè és una espècie escassa a la província de Barcelona a l'hivern. A destacar l'avistament d'un ex. de gavina cendrosa *Larus canus* el 26.XII al riu Segre, en plena ciutat de Lleida, i d'un gavià de potes roses *Larus argentatus argenteus* al Garxal el 6.XII. El falciot negre *Apus apus* va ser vist aquest mes al delta del Llobregat, el 19.XII. A nivell comarcal, és significativa la cotxa blava *Luscinia svecica* observada al riu Besòs, a Montcada i Reixac, entre el 28 i 30.XII. Una femella de bitxac rogenç *Saxicola rubetra* el 27.XII als aiguamolls de l'Empordà i un còlit gris *Oenanthe oenanthe* a la Bòbila (Pla d'Urgell) el 2.XII també són interessants per trobar-se dins d'una fenologia atípica. Una cornella emmantellada, *Corvus corone cornix* es va veure el 6.XII a Cabrianes, a la riba del Llobregat. Pel que fa als fringíl·lids, es van veure 2 pardals d'ala blanca *Montifringilla nivalis* a les Agudes, al Montseny, el 11.XII, 4 pinsans borroners *Pyrhula pyrrhula* a Vacarisses el 7.XII, i molts durbeccs *Coccothraustes coccothraustes* a nombrosos punts del territori, com a resultat de moviments hivernals. Dins els embercids, destacà la presència d'un sit blanc *Plectrophenax nivalis* a diferents punts dels aiguamolls de l'Empordà a partir del 28.XII fins a finals d'any.

